

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A
ASOCIAȚIEI
GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ
CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA**

Cuprins

INTRODUCERE

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

ANEXE

INTRODUCERE

LEADER este un instrument important pentru România în sporirea dezvoltării economice și sociale a zonelor rurale, reducerea disparităților dintre urban-rural și promovarea incluziunii sociale. Experiența actuală reflectă o capacitate de dezvoltare la nivel local care nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată prin plasarea acesteia sub responsabilitatea comunității.

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007-2013 prin intermediul PNDR. În perioada 2011-2012, teritoriul țării a fost acoperit de 163 de GAL-uri selectate, acoperind o suprafață de cca. 142.000 km², reprezentând aproximativ 63% din teritoriul eligibil și circa 58% din populația eligibilă LEADER.

Unul dintre GAL-urile selectate în perioada sus-menționată, mai exact în anul 2012, a fost și **Asociația Grupul de Acțiune Locală Dărmănești-I.L.Caragiale-Vlădeni** cu un teritoriu format din 3 UAT-uri, respectiv 3 comune, care a reușit, în perioada 2012-2015, în cadrul proiectului *Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, animarea teritoriului și dobândirea de competențe*, implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locală, îndeplinindu-și, astfel, obiectivele generale și specifice de dezvoltare prin finanțarea și implementarea de investiții publice și private, conform planului strategic elaborat în cadrul parteneriatului public-privat: investiții în infrastructură la scară mică și servicii de bază pentru populație, încurajarea activităților economice generatoare de venituri și locuri de muncă, încurajarea primei instalări a tinerilor fermieri în scopul dezvoltării și modernizării exploatațiilor agricole.

Dovedind, astfel, că dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC) reprezintă o modalitate reală de dezvoltare a comunităților locale într-o manieră specifică, de jos în sus, ce permite partenerilor locali să elaboreze strategia de dezvoltare rurală, în baza analizei nevoilor și priorităților specifice teritoriului, Grupul de Acțiune Locală Dărmănești-I.L.Caragiale-Vlădeni a trecut, în anul 2015, la o nouă etapă LEADER prin promovarea unui nou parteneriat public-privat respectiv **Asociația GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA**. Parteneriatul public-privat nou format, având în componență 30 de membri, cu un teritoriu extins la 10 UAT-uri, ajungând să acopere o suprafață de 389,34 km² și să numere o populație de 51.166 locuitori, are ca obiectiv elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA prin identificarea și selectarea unui set coerent de măsuri adaptate priorităților specifice noului teritoriu și valorificarea potențialului autentic local al acestuia.

Teritoriul Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, cu o populație de 51.166 locuitori din mediul rural, răspunde scopului LEADER în România, acela de a contribui la dezvoltarea zonelor rurale și de a facilita implementarea proiectelor cu o abordare inovativă multisectorială și transversală, pentru a sprijini nevoile populației din teritoriul eligibil LEADER și a îndeplini obiectivele Strategiei Europa 2020.

Practic, prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC), actorii și liderii locali s-au implicat direct în dezvoltarea teritoriului pe care îl reprezintă, prin participarea activă la elaborarea și implementarea strategiei de dezvoltare locală contribuind la o dezvoltare reală, dinamică, în acord cu nevoile de dezvoltare ale populației dar și cu obiectivele strategice ale Uniunii Europene.

Prin consultările care au avut loc între toți partenerii relevanți, proveniți din mediul public, privat și asociativ al Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, dar și pe baza analizei diagnostic a teritoriului și a analizei SWOT, s-au stabilit

direcțiile și măsurile care vor asigura îndeplinirea nevoilor identificate la nivelul teritoriului și care contribuie la îndeplinirea obiectivelor, priorităților Uniunii Europene în domeniul dezvoltării rurale și implicit la îndeplinirea obiectivelor domeniilor de intervenție ale acestora.

Principalele obiective ale Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, previzionate a fi atinse ca urmare a implementării LEADER în teritoriul eligibil, sunt:

- creșterea calității vieții prin accesul întregii populații, inclusiv a minorităților (în special minoritatea romă care deține ponderea), la infrastructură și servicii de bază de calitate;
- creșterea nivelului de trai al populației prin diversificarea activităților economice generatoare de locuri de muncă;
- înființarea, modernizarea și dotarea exploatațiilor agricole;
- sporirea atractivității teritoriului pentru populație, investitori și turiști.

Pentru a atinge obiectivele stabilite, Asociația Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA participă la procesul de selecție a strategiilor de dezvoltare locală în cadrul *Submăsurii 19.2 sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală*, organizat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale-Autoritatea de Management pentru PNDR, în anul 2016 și, ulterior selectării strategiei, parteneriatul va deveni oficial Grup de Acțiune Locală, organizându-se din punct de vedere juridic în conformitate cu legislația românească în vigoare, respectiv OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

În concluzie, folosind abordarea specifică LEADER, de jos în sus, s-a permis factorilor locali să identifice și să determine nevoile de dezvoltare a teritoriului, în plan economic, social și cultural, precum și să aplice un set de măsuri pentru rezolvarea acestora în beneficiul comunității.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Prezentarea teritoriului

Teritoriul Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA este unul compact și în același timp omogen, interjudețean, fiind dispus pe suprafața a 2 județe, Prahova și Dâmbovița, din aceeași zonă geografică a României, respectiv în zona de sud inclusă în Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia.

Totodată, teritoriul aferent Asociației Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA este format din 10 unități administrativ-teritoriale (UAT), exclusiv din mediul rural (comune), cu o suprafață de 389,34 km² și o populație de 51.166 locuitori, conform datelor statistice INS de la *Recensământul populației și locuințelor din 2011*.

Cele 10 unități administrativ-teritoriale componente, în ordinea poziției geografice, de la Vest la Est-ul teritoriului parteneriatului, sunt:

- **4 comune din județul Dâmbovița**, respectiv: **Gura Ocniței** (cu satele Adâncă, Gura Ocniței, Ochiuri și Săcuieni și o populație de 7319 locuitori); **I.L. Caragiale** (cu satele Ghirdoveni, I.L. Caragiale și Mija și o populație de 7697 locuitori); **Dărmănești** (cu satele Dărmănești și Mărginenii de Sus și o populație de 4810 locuitori); **Vlădeni** (cu satul de reședință Vlădeni și o populație de 2807 locuitori);

- **6 comune din județul Prahova**, respectiv **Mănești** (cu satele Bălțița, Coada Izvorului, Gura Crivățului, Mănești, Zalhanaua și o populație de 3994 locuitori); **Târgșoru Vechi** (cu satele Strejnicu, Stănțești, Târgșoru Vechi, Zahanaua și o populație de 9117 locuitori); **Cocorăștii Colț** (cu satele Cheșnoiu, Cocorăștii Colț, Cocorăștii Grind, Colțu de Jos, Ghioldum, Perșunari, Piatra, Satu de Sus și o populație de 2837 locuitori); **Șirna** (cu satele Brătești, Coceana, Hăbud, Șirna, Tăriceni, Varnița cu o populație totală de 4935); **Tinosu** (cu satele Tinosu, Predești, Pisculești și o populație de 2443 locuitori); **Gorgota** cu satele Gorgota, Potigrafu, Finari, Poienarii Apostoli, Crivina și o populație de 5207 locuitori).

Teritoriul acoperit de parteneriat are o densitate medie a populației de 131,417 loc./km². Suprafața teritoriului întinsă și populația numeroasă permit teritoriului Asociației Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA să beneficieze de fonduri substanțiale pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală în vederea dezvoltării economice și sociale a zonei, ținând cont de faptul că în programarea financiară 2014-2020, 80% din alocarea publică a fondurilor pentru implementarea strategiilor de dezvoltare locală a teritoriilor GAL va fi repartizată proporțional cu suprafața și populația aferentă teritoriului eligibil LEADER, GAL-urile cu suprafață mare, precum și cu număr mare de locuitori fiind cele mai avantajate. Doar din acest punct de vedere, pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală, Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA îi vor fi alocate, fonduri în valoare de 1.398.777,40 euro, respectiv 1.015.133,44 euro pentru numărul de locuitori (51.166 loc x 19,84 eur/loc) și 383.643,96 euro pentru suprafață (389,34 km² x 985,37 euro/km²).

Un alt avantaj al Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA ține și de experiența dobândită de 5 dintre cele 10 UAT-uri componente, respectiv comunele Gura Ocniței, I.L. Caragiale, Dărmănești, Vlădeni din județul Dâmbovița și Cocorăștii-Colț din județul Prahova, în abordarea LEADER, acestea făcând parte și dezvoltând proiecte de investiții în cadrul altor Grupuri de Acțiune Locală, în perioada de finanțare 2007-2013.

Resursele economice și naturale.

Principala resursă naturală economică a teritoriului reprezentat de parteneriatul CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA o reprezintă fondul funciar care a permis și permite dezvoltarea agriculturii pe cele două ramuri principale: cultura vegetală, în special

și creșterea animalelor. Acest fapt este relevat și de numărul mare de exploatații agricole existente la nivelul teritoriului, respectiv 14.725 din care 11.790 exploatații agricole cu suprafață agricolă utilizată și efective de animale, 2.029 exploatații agricole numai cu suprafață agricolă utilizată și 906 exploatații agricole numai cu efective de animale, conform datelor statistice furnizate de INS. **Pe clase de mărime a suprafeței agricole utilizate, ponderea o dețin cele cu suprafețe mici,** între 0,5 - 1 ha (3.465 exploatații), urmate de cele cu suprafețe cuprinse între 1-2 ha (2.820 exploatații), 0,1-0,3 ha (2.303 exploatații), sub 0,1 ha (2.062 exploatații), 0,3-0,5 ha (1.653 exploatații), 2-5 ha (1.268 exploatații), 5-10 ha (129 exploatații), 10-20 ha (46 exploatații), peste 100 ha (26 exploatații), 20-30 ha (18 exploatații), 50-100 (15 exploatații) și 30-50 ha (14 exploatații), fapt ce conduce la **o realitate cu care se confruntă în general agricultura românească: practicarea unei agriculturi de subzistență.** Și creșterea animalelor este bine reprezentată la nivelul teritoriului, în toate comunele, cele mai importante astfel de exploatații fiind cele care vizează creșterea păsărilor- 12.205 exploatații, urmate de cele care vizează creșterea porcinelor - 8.291, apoi bovine -1.292, cabaline - 711, caprine - 206, ovine -154, iepuri de casă - 122 și familii de albine - 51, măgari și catări - 1 singură exploatație, în comuna Șirna. Suprafața agricolă totală a teritoriului se întinde pe 23.886 ha, reprezentând 61,34% din totalul fondului funciar care ocupă 38.934 ha, ponderea deținând-o suprafețele arabile (20.675 ha), urmate de pășuni (2.302 ha), livezi și pepiniere pomicole (736 ha), fânețe (154 ha), vii și pepiniere viticole (19 ha). Restul suprafețelor reprezintă terenuri neagricole ocupate cu păduri (11.045 ha), bălți/ape (977 ha), construcții (2.211 ha), căi de comunicații și căi ferate (631 ha), terenuri degradate și neproductive (184 ha). **Fiind preponderentă zona de câmpie, raportată la întreaga suprafață a teritoriului, în agricultură sunt favorizate culturile de cereale, precum grâu, porumb, floarea-soarelui, orz, orzoiacă, rapiță, plante tehnice.** Pomicultura este practică în majoritate în gospodăriile (grădinile) populației, cele mai întâlnite soiuri fiind cele de măr, păr, vișin, cais, prun, zarzăr, nuc. De asemenea, **legumicultura** este practică atât pentru comercializare, cât și pentru consumul propriu, principalele legume fiind roșiile, ardeii, castraveții, ceapa, usturoiul, varza, vinetele, dovleceii. Din păcate, pe întreg teritoriul parteneriatului nu există centre de colectare a produselor agricole și zootehnice care să vină în sprijinul producătorilor locali. **Agricultorii teritoriului se confruntă, în cea mai mare parte, cu lipsa spațiilor de depozitare/stocare a produselor, lipsa utilajelor și echipamentelor moderne pentru producere, procesare, ambalare și comercializare, precum și lipsa forței de muncă competente în rândul tinerilor.**

Geografic vorbind, teritoriul parteneriatului este unul omogen, dispus pe raza a două județe, Dâmbovița și Prahova, la distanțe foarte scurte de principalele centre economice, dar și istorice ale țării: București-Capitala țării, Ploiești și Târgoviște, atât pe rute auto cât și pe rute feroviare, fapt ce îi conferă o poziție strategică pentru o dezvoltare reală economică, socială și culturală. Tranzitat de drumul național DN 72 Ploiești-Târgoviște-Găești (prin Gura-Ocniței, Dărmănești, I.L.Caragiale), DN 1 București-Borș (prin Gorgota) și DN 1A București-Ploiești-Brașov (prin Cocorăștii Colț), teritoriul parteneriatului Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA are astfel avantajul de a fi legat indirect la principalele noduri rutiere (DN1B Ploiești - Buzău, DN1D Ploiești - Urziceni, DN71 București - Sinaia, DN72A Târgoviște - Câmpulung, Autostrada A3 București-Ploiești, Drumul European E60), feroviare, aeriene (Aeroportul Otopeni - cca 50 km) și portuare (Giurgiu - cca 130 km) ale țării.

Din punct de vedere *climatic*, întreg teritoriul se caracterizează printr-o climă continentală și temperat-continentală, regăsită în aproape toate localitățile, specifică zonelor de câmpie și subcarpatice din sudul județelor Dâmbovița și Prahova, verile fiind calde iar iernile blânde. Temperaturile aerului înregistrează o valoare medie anuală de 10,6 grade Celsius, variațiile termice ale mediilor lunare fiind cuprinse între -3,5 grade Celsius în luna ianuarie și 22,7 grade Celsius în luna iulie. Cantitatea de precipitații medii multianuale înregistrată în aceste zone variază între 500 mm și 600 mm. **Condițiile climatice au creat, aici, contextul favorabil dezvoltării agriculturii și creșterii animalelor.**

Din punct de vedere *hidrografic*, teritoriul Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA face parte din bazinul hidrografic al râului Ialomița, fiind traversat de 3 râuri importante, respectiv râurile Cricov, Provița și Prahova, prin 6 din cele 10 unități administrativ-teritoriale componente, după cum urmează:

- *Cricovul Dulce* traversează comunele dâmbovițene I.L. Caragiale și Vlădeni, și comuna prahoveană Mănești, prin satul Bălțița;
- *Provița* traversează comunele dâmbovițene Dărmănești, prin satul Mărginenii de Sus și Vlădeni, prin centrul localității;
- *Prahova* traversează comunele prahovene Mănești, prin satul Zalhanaua, Târgșoru Vechi, prin satul Stăncești și Tinosu, prin satul Pisculești.

În acest context, se poate considera că **există o rezervă naturală suficientă pentru alimentarea cu apă potabilă a întreg teritoriului parteneriatului ca și pentru preluarea debitului de apă uzată.** Totodată, râurile constituie și importante surse de venit, pe cursurile acestora se află și se pot exploata agregate de râu, nisip și pietriș.

Principalele resurse naturale - de floră și faună - întâlnite pe teritoriul acoperit de parteneriat și care sunt recunoscute ca zone Natura 2000, le regăsim pe suprafața comunei I.L. Caragiale din județul Dâmbovița, respectiv Rezervația de zimbri de la Bucșani, dar și pe suprafața comunelor Cocorăștii Colț, Gorgota, Șirna, Târgșoru Vechi, Tinosu din județul Prahova, respectiv Coridorul Ialomiței. Ariile naturale protejate, identificate conform listei ariilor naturale protejate Natura 2000, disponibilă pe pagina de internet www.madr.ro, secțiunea LEADER, sunt:

1. Dâmbovița Comuna 67737 I. L. Caragiale Bucșani ROSCI0014 3835,75 0,00 sub 1 ha
2. Prahova Comuna 136241 Cocorăștii Colț Coridorul Ialomiței ROSCI0290 5000829,94 5,00
3. Prahova Comuna 133508 Gorgota Coridorul Ialomiței ROSCI0290 6332724,64 6,33
4. Prahova Comuna 135431 Șirna Coridorul Ialomiței ROSCI0290 8135956,64 8,14
5. Prahova Comuna 130892 Târgșoru Vechi Coridorul Ialomiței ROSCI0290 1412283,88 1,41
6. Prahova Comuna 135850 Tinosu Coridorul Ialomiței ROSCI0290 7984246,52 7,98.

Structura demografică.

La nivelul teritoriului parteneriatului populația stabilă, conform datelor rezultate la *Recensământul populației și locuințelor din 2011*, se cifrează la 51.166 persoane.

Populația după sexe (masculin/feminin) este majoritar de sex masculin - 25.763 persoane (50,35%), față de 25.403 persoane cât numără populația de sex feminin. După grupa de vârstă, ponderea o deține populația cu grupa de vârstă cuprinsă între 40-44 ani, respectiv 4.858 persoane, urmată de cea cu vârstă între 35-39 ani (4.027 persoane), 30-34 ani (3.703 persoane), 20-24 ani (3.575 persoane), 55-59 ani (3.152 persoane), 25-29 ani (3.122 persoane), 10-14 ani (3.045 persoane) și 15-19 ani (3.009 persoane), restul categoriilor de vârstă situându-se sub 3.000 persoane. **Raportat la populația stabilă totală (51.166 locuitori), procentul celei cu vârstă cuprinsă între 0 și 49 ani, este de 65,17%, ceea ce denotă că populația parteneriatului este preponderent tânără și constituie un**

atuu pentru dezvoltarea economică actuală și viitoare. Populația activă a teritoriului înregistrează un număr de 22.873 persoane, din care 20.744 ocupată și doar 2.129 șomeri, din care **1.365 persoane aflate în căutarea unui alt loc de muncă și 764 persoane în căutarea primului loc de muncă, în toate cazurile, ponderea deținând-o populația de sex masculin.** Populația stabilă ocupată este de **20.744 locuitori, reprezentând un procent important de 40,54%, majoritatea lucrând în agricultură, respectiv 7.492 persoane, un procent de 36,11% din totalul populației ocupate.** Pe locul doi, se află populația ocupată în industria extractivă și prelucrătoare peste 4.246 persoane (peste 20,46%), apoi în comerț - 1.742 persoane (8,39%), în construcții - peste 1.846 persoane (peste 8,89%), transport și depozitare - 1.101 persoane (5,3%), în activități de servicii administrative și activități de servicii suport - 905 persoane (4,36%), în administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public - 725 persoane (3,49%), în sănătate și asistență socială - peste 644 persoane (peste 3,10%), în învățământ - peste 498 persoane (peste 2,40%). Rezultă că majoritatea populației activează în agricultură și industrie, dar și comerț și construcții. Totodată, **după statutul profesional, ponderea o deține populația angajată (salariați), respectiv 12.418 persoane - 59,86% din totalul populației ocupate de 20.744 persoane.** Pe locul doi, sunt lucrătorii pe cont propriu - 5.045 persoane (24,32%) și, din păcate un procent deloc neglijabil, lucrătorii familiali (neremunerați) - 2.950 persoane (14,22%), peste 136 persoane (peste 0,65%) fiind patroni/angajatori la nivelul teritoriului, fapt ce denotă că spiritul antreprenorial este extrem de scăzut. **Din punct de vedere al etniei, majoritatea populației teritoriului, în procent de 92,77% este de origine română - 47.471 persoane, fiind urmată de populația romă cu peste 2.279 persoane (peste 4,45%),** restul reprezentând în cea mai mare parte persoane de alte etnii. **Cele mai multe persoane de etnie romă locuiesc în localitățile din județul Dâmbovița: I.L. Caragiale - 1.222 persoane, Gura-Ocniței - 531 persoane și Vlădeni - 281 persoane, în aceasta din urmă având sediul și activând și Asociația rromilor din Vlădeni, care este și membră a parteneriatului Asociația Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA.** În urma studiului strategiilor de dezvoltare locală a acestor localități pe perioada 2014-2020, unele dintre acestea au prevăzute, distinct, proiecte de incluziune socială a minorității rome.

Infrastructura de bază și serviciile pentru populație.

Teritoriul parteneriatului Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA este bine echipat din punct de vedere al infrastructurii și serviciilor de bază pentru populație, aproape toate unitățile administrativ-teritoriale componente dispunând de grădinițe, școli, cabinete medicale. La nivelul teritoriului, există astfel o **rețea de învățământ preșcolar, primar și gimnazial** formată din 30 grădinițe, 26 școli și 1 liceu. De asemenea, **rețeaua de cabinete medicale** este bine reprezentată prin 33 medici și 8 medici stomatologi (doar comunele I.L. Caragiale, Vlădeni, Cocorăștii Colț și Mănești neavând pe teritoriul lor cabinete stomatologice). În niciuna din localități nu există o infrastructură socială adecvată pentru asigurarea condițiilor favorabile incluziunii sociale a persoanelor defavorizate, indiferent de vârstă, sex, etnie, dar există interes manifestat de o parte din administrațiile publice locale în crearea și dotarea centrelor sociale pentru persoane vârstnice, copii, sau persoane cu dizabilități și chiar pentru minoritatea romă. Totodată, în teritoriu există și o **infrastructură sportivă** formată din 13 terenuri de sport și 12 săli de sport, singurele comune care nu au în dotare terenuri și săli de sport fiind Vlădeni și Mănești. Pe raza teritoriului nu există o rețea de infrastructură socială modernă care să acopere și să satisfacă necesitățile existente ale populației defavorizate, fapt ce reiese

atât din datele INSSE dar și din studiul strategiilor de dezvoltare locală a localităților componente ale parteneriatului.

Infrastructura rutieră, în cea mai mare parte modernizată, este reprezentată de o rețea de drumuri locale și comunale în conexiune directă cu drumuri de interes județean (DJ710 și DJ710A, DJ 720, 720A și 720C, DJ 101A, 101E și 101G, DJ 129, DJ 140) și național (DN1, DN1A, DN 72), care sporesc atuurile economice ale teritoriului vizavi de dezvoltarea infrastructurii de afaceri și interesul pentru investitori autohtoni, în special prin atragerea de fonduri europene în domeniile de interes local. Căile ferate sunt prezente pe două rute, Ploiești - Târgoviște și respectiv I.L.Caragiale - Moreni, gară CFR existând în satul I.L. Caragiale.

Infrastructura edilitară și de utilitate publică (apă potabilă, canalizare, gaze naturale, energie electrică, telecomunicații și internet) este prezentă în aproape toate unitățile administrativ-teritoriale componente ale parteneriatului, ceea ce conferă un grad crescut al nivelului de trai al populației și un avantaj în atragerea investitorilor, însă există localități, sate sau zone care nu beneficiază deloc de astfel de infrastructură, unele dintre ele fiind și populate de minoritatea romă. În concluzie este absolut necesară alinierea tuturor localităților și satelor componente, la nivelul de echipare din mediul urban pentru reducerea riscului de sărăcie și crearea unor condiții moderne de viață pentru toți locuitorii. Toate localitățile sunt conectate la rețele moderne de comunicații și internet.

Turismul este slab reprezentat la nivelul teritoriului, dar există premise pentru dezvoltarea tursimului cultural, în special pe raza localității I.L. Caragiale unde s-a născut marele scriitor și dramaturg român, Ion Luca Caragiale, și unde există casa memorială transformată în prezent în expoziție permanentă. De asemenea, ***vestul teritoriului parteneriatului, aferent comunelor Gura-Ocniței și I.L.Caragiale, cu relieful lor subcarpatic, bogat în păduri, pășuni și livezi fapt ce a condus la dezvoltarea, aici, a activităților de creștere a animalelor, favorizând promovarea agroturismului.***

În concluzie, teritoriul parteneriatului Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA- PRAHOVA:

- se regăsește în spațiul eligibil LEADER, definit ca un teritoriu coerent cu o populație cuprinsă între 10.000 - 100.000 de locuitori, reprezentate de UAT-uri - comune;
- are continuitate geografică, dată de continuitate teritorială, fiind dispus pe suprafața a două județe Dâmbovița și Prahova situate în aceeași zonă geografică a țării și în aceeași regiune de dezvoltare, Sud Muntenia;
- este omogen din punct de vedere al intereselor economice, culturale, sociale, precum și al direcțiilor prioritare comune de dezvoltare specifice întregului teritoriu;
- cuprinde zone Natura 2000, arii naturale protejate fiind identificate pe raza comunei dâmbovițene I.L. Caragiale (*Rezervația de zimbri Bucșani*), și comunelor prahovene Cocorăștii Colț, Gorgota, Șirna, Târgșoru Vechi, Tinosu - (*Coridorul Ialomiței*);
- cuprinde două organizații care reprezintă interesele unei minorități locale - cea romă, cu sediul și respectiv punctul de lucru în teritoriul acoperit de parteneriat - comuna Vlădeni și comuna Gura Ocniței, județul Dâmbovița și anume: *Asociația rromilor Vlădeniși Asociația Romilor Democrați*, ambele fiind membre ale parteneriatului.

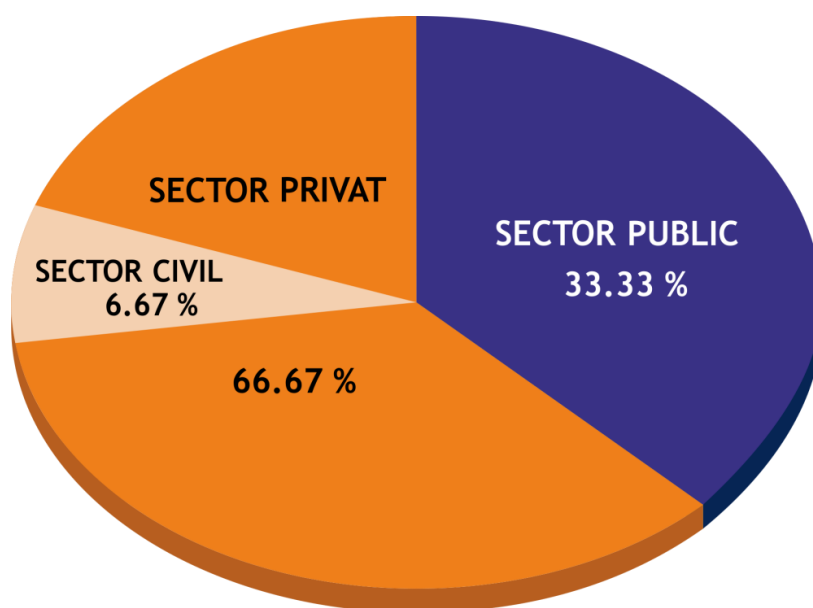
Pentru elaborarea analizei diagnostic s-au identificat și utilizat indicatori de context relevanți pentru teritoriul acoperit de parteneriatul Cricov-Provița-Prahova, după consultarea setului de indicatori de context din Anexa IV din Reg. (UE) nr. 808/2014.

CAPITOLUL II: Componența parteneriatului

Parteneriatul, care formează Asociația Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, este compus din 30 de membri fondatori din rândul sectorului public, privat și asociativ de la nivelul teritoriului eligibil LEADER.

Ponderea o deține de departe sectorul privat, prezent în parteneriat într-un procent de 66,67% (sectorul civil reprezentând doar 6,67% din totalul partenerilor privați), restul de 33,33% fiind reprezentat de sectorul public.

Structura parteneriatului, ilustrată în imaginea de mai jos, arată importanța pe care parteneriatul o acordă mediului privat a cărei reprezentativitate este majoritară:

Din punct de vedere al reprezentării sectoarelor de interes, Asociația Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA este format din:

- **10 autorități publice locale din județele Dâmbovița și Prahova**, astfel:
  - 4 UAT-uri, comunele Dărmănești, Gura-Ocniței, I.L. Caragiale și Vlădeni, din județul Dâmbovița și 6 UAT-uri, comunele Mănești, Cocorăștii Colț, Șirna, Tinosu, Gorgota, Târgșoru Vechi, din Județul Prahova;
- **20 reprezentanți autorizați din sectorul privat**, precum:
  - 8 societăți cu răspundere limitată (SRL),
  - 7 întreprinderi individuale (II),
  - 1 întreprindere familială (IF),
  - 2 persoane fizice autorizate (PFA)
  - 2 reprezentanți ai societății civile, respectiv 2 ONG-uri care două reprezintă minoritatea romă în teritoriul eligibil.

Sectorul public din cadrul parteneriatului este extrem de bine reprezentat și activ atât în elaborarea strategiei de dezvoltare locală cât și în implementarea acesteia, având în vedere că este constituit din 10 UAT-uri, dintre care 5 UAT-uri, comunele Dărmănești, I.L. Caragiale, Vlădeni, Gura Ocniței și Cocorăștii Colț au experiența implementării, în perioada 2012-2015, a multor investiții de interes public în infrastructură și servicii de bază la scară mică pentru populația teritoriului în cadrul strategiei de dezvoltare locală, făcând parte, la vremea aceea, din GAL-uri diferite. Totodată, partenerii din sectorul public au manifestat și continuă să manifeste un real interes pentru promovarea investițiilor private în teritoriu, interes concretizat în acțiuni de informare și conștientizare a reprezentanților mediului privat vizavi de beneficiile implementării

strategiei de dezvoltare locală pentru creșterea activităților productive și de servicii generatoare de venituri și noi locuri de muncă, în special în spațiul rural.

Sectorul privat este format în principal din societăți cu răspundere limitată, întreprinderi individuale din diferite domenii de activitate, dar cea mai mare parte, mai mult de jumătate, provin însă din sectorul agricol, dat fiind că această ramură a economiei este extrem de prezentă și activă în teritoriul parteneriatului. Într-o mică măsură întâlnim și agenți economici în zona de comerț (5 unități), servicii (2 unități), transport rutier mărfuri (2 unități), producție (1 unitate) iar cele vizând domeniul agricol (8 unitati). Deși există o reprezentativitate redusă a sectoarelor productiv și de servicii din zona non-agricolă a economiei, caracteristică întregului teritoriu, aceste sectoare manifestă un real interes în implementarea strategiei de dezvoltare locală prin investiții generatoare de locuri de muncă cu precădere în mediul rural.

Sectorul civil este reprezentat de 2 ONG-uri, care promovează cu precădere interesele minorității romilor din teritoriul parteneriatului, care deține ponderea în rândul minorităților naționaleși care și-au manifestat interesul de a se implica activ în implementarea strategiei de dezvoltare locală, prin dezvoltarea de proiecte de infrastructură și de servicii în acord cu obiectivele prevăzute în statutul propriu.

Componența parteneriatului a fost completată, conform modelului din *Ghidul solicitantului la Sub-măsura 19.2*, și se atașează la Strategia de Dezvoltarea Locală ca **Anexa 3 - Componența parteneriatului**.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

ANALIZA SWOT a teritoriului Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, este desprinsă din analiza diagnostic a teritoriului și relevă următoarele aspecte importante pentru definirea obiectivelor și priorităților teritoriului vizat:

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII DE BAZĂ PENTRU POPULAȚIE	
Poziție geografică strategică: distanțe rutiere reduse față de principalele centre economice ale țării și Regiunii Sud-Muntenia, precum București, Ploiești și Târgoviște	Infrastructură edilitară insuficientă: există localități care nu dispun de rețea de alimentare cu apă potabilă, canalizare, gaze naturale, iluminat public
Rețea rutieră importantă: teritoriul este tranzitat de drumuri de interes național (DN1, DN1A, DN 72) și județean care fac legătura cu alte drumuri naționale, europene, autostrăzi (DN1B Ploiești - Buzău, DN1D Ploiești - Urziceni, DN71 București - Sinaia, DN72A Târgoviște - Câmpulung, Autostrada A3 București-Ploiești, Drumul European E60)	Lipsa amenajărilor și regularizărilor de râuri, pârâuri și canale pluviale: generează risc crescut de inundații care afectează bugetul localităților dar și al populației
DEMOGRAFIE	
Suprafața teritoriului întinsă și populație numeroasă: 389,34 km ² și de 51.166 locuitori favorizează atragerea de fonduri europene substanțiale	Lipsa investițiilor locale și centrele urbane importante din vecinătatea teritoriului atrag populația tânără și activă din teritoriu în mediul urban: piața forței de muncă din zonele urbane este deosebit de atractivă în lipsa investițiilor publice și private
Populație tânără: 65,17% din totalul populației o reprezintă populația până în 49 ani - procent favorabil dezvoltării economiei	Procent important de populație reprezentat de minorități etnice: cca 8 % din populația teritoriului o reprezintă minoritățile din care 4,45% sunt romi care cu nivel de trai scăzut
RESURSE NATURALE	
Relief, climă și resurse naturale favorabile dezvoltării agriculturii și activităților productive și de servicii nonagricole: favorabilă dezvoltării agriculturii, creșterii animalelor, industriei extractive și prelucrătoare, agroturismului etc	Lipsa strategiilor integrate adecvate pentru valorificarea la maximum a resurselor naturale:
Existența unui număr de 6 arii protejate și Natura 2000 pe teritoriul propriu: Rezervația de zimbri de la Bucșani în comuna I.L. Caragiale din județul Dâmbovița, și Coridorul Ialomiței în comunele Cocorăștii Colț, Gorgota, Șirna,	Lipsa punctelor de informare turistică: la nivelul teritoriului nu există instituție publică/privată pentru informarea și promovarea

Târgșoru Vechi, Tinosu din județul Prahova	
ECONOMIE	
Existența multor exemple de bune practici din domeniul productiv și agricol de accesare de fonduri europene: generează creșterea interesului restului populației pentru dezvoltare de afaceri prin accesarea de fonduri europene cu grad de cofinanțare scăzut	Slaba manifestare a spiritului antreprenorial: 136 persoane (0,65% din populația angajată) sunt patroni/angajatori la nivelul teritoriului
Fenomen al șomajului redus: risc scăzut de sărăcire a populației	Procent mediu din populația angajată neremunerată: 2.950 persoane lucrători neremunerați (14,22%)
Forță de muncă tânără, disponibilă: procentul de peste 65% reprezentat de populația până în 49 ani este favorabil dezvoltării activităților economice, agroturismului, etc	Număr restrâns al investițiilor publice și private în partea de est a teritoriului: investițiile realizate din fonduri europene în zona de est a teritoriului sunt extrem de reduse sau lipsesc în totalitate
AGRICULTURĂ / AGROTURISM	
Număr crescut de exploatații agricole, majoritatea vizând cultura cerealelor și a legumiculturii: favorizează dezvoltarea unităților de procesare și marketing agricol, dar și agroturismul	Inexistența punctelor de colectare a produselor agricole și zootehnice: pe teritoriul parteneriatului nu există centre de colectare pentru producătorii agricoli
Peste 36% din populația ocupată a teritoriului lucrează în agricultură:	Inexistența formelor asociative și a grupurilor de producători active și acreditate: nu există forme de asociere acreditate pe raza teritoriului nici în zona agriculturii, nici în zona creșterii animalelor
INFRASTRUCTURĂ ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ	
Structuri solide de asistență și protecție socială la nivelul administrațiilor publice locale care acoperă toată paleta cazuistică: copii fără familie, persoane cu dizabilități și nevoi speciale, persoane vârstnice singure, asistență în cazuri de abuz și violență în familie	Inexistența infrastructurii sociale propice asistenței sociale: nevoile multitudinii de categorii de persoane defavorizate în vederea reinsertiei sociale sunt neacoperite
Prezența, în teritoriu, a două organizații care reprezintă interesele unei minorități locale - cea romă: <i>Asociația rromilor Vlădeni</i> cu sediul în comuna Vlădeni, și <i>Asociația Rromilor Democrați</i> cu punctul de lucru în comuna Gura-ocniței, ambele comune fiind din județul Dâmbovița	Slabă participare și implicare a ONG-urilor reprezentând minoritatea rromă, în parteneriate cu mediul public și privat: lipsa inițiativelor și proiectelor concrete de reinsertie a rromilor din partea ONG-urilor reprezentând minoritatea rromă de la nivelul teritoriului
CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ	
Capacitate crescută a partenerilor teritoriului în elaborarea și	Lipsa fondurilor locale, publice și private în susținerea investițiilor: atât autoritățile

implementarea de strategii de dezvoltarea locală: 5 din cele 10 comune au făcut parte din teritorii LEADER în perioada 2012-2015, dezvoltând strategii și investiții pentru dezvoltarea teritoriilor	publice cât și mediul privat reclamă lipsa fondurilor pentru susținerea finanțării /cofinanțării investițiilor
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Capacitatea crescută a partenerilor, actorilor locali, în special din mediul public, dar și privat, de atragere a fondurilor europene: majoritatea partenerilor publici și locali se află la a doua experiență în LEADER	Rezultatele scrutinului electoral: pot influența negativ strategia de dezvoltare a teritoriului, în cazul în care se produc schimbări la vârf în administrația locală a localităților componente ale parteneriatului
Existența surselor și oportunităților de finanțare: atât prin PNDR - Axa 19 LEADER cât și prin alte programe și fonduri europene nerambursabile pentru dezvoltarea teritoriului a infrastructurii și serviciilor publice, a infrastructurii de afaceri, a agriculturii, etc	Dezinteres și teamă din partea mediului privat în ce privește accesarea de fonduri europene: populația teritoriului manifestă un slab interes față de fonduri europene ca urmare a slabei informări și a dezinformărilor din mass-media națională cu privire la riscurile financiare ce vizează proiectele realizate din fonduri europene
Premise crescute pentru finanțarea creării de forme asociative pentru producătorii agricoli: fonduri nerambursabile cu procente atractive de sprijin prin PNDR, și implicit prin LEADER	Dezinteres față de constituirea formelor de asociere a producătorilor locali: reticența producătorilor față de constituirea în grupuri sau forme asociative, în principal din cauza mentalității dar și din cauza lipsei de bune practici în acest domeniu, la nivel național și regional
Finanțări nerambursabile semnificative pentru exploatații agricole extinse	Risc crescut de fărâmițare a fondului funciar: exploatațiile cu suprafețe mici și medii (sub 0,1 - 5 ha) reprezintă 98,2% din totalul exploatațiilor agricole
Oportunități de finanțare și dezvoltare a atelierelor meșteșugărești, a tradițiilor și obiceiurilor locale: sunt favorizate prin LEADER dezvoltarea și promovarea meșteșugarilor, dar și a activităților de promovare a tradițiilor și obiceiurilor locale	Riscul degradării sau dispariției identității culturale / tradițiilor în mediul rural: lipsa de informare și înțelegere a mecanismului de finanțare europeană stârnește reticență în rândul artiștilor locali, meșterilor populari
Oportunități pentru sprijinirea minorităților etnice în vederea reinserției sociale: sunt favorizate prin LEADER acțiunile/proiectele pentru integrarea minorităților locale, în special minoritatea romă	Lipsa interesului pentru proiectele de sprijinire a integrării sociale a minorităților etnice: strategiile de dezvoltare locală a UAT-urilor componente care au populație de etnie romă nu includ proiecte destinate minorităților, generând probleme de integrare în societate/ recuperare a persoanelor defavorizate

Din analiza indicatorilor de context prezentați în analiza diagnostic a teritoriului, și reflectați în Analiza SWOT, la nivelul PARTENERIATULUI CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA se disting următoarele nevoi:

1 - echiparea și dotarea teritoriului cu infrastructură și servicii publice de bază, modernă și de calitate, în toate localitățile, în special în zonele care prezintă risc de segregare, în scopul creșterii calității vieții și nivelului de trai pentru toți locuitorii;

2 - asigurarea și crearea de mecanisme strategice pentru incluziunea socială a romilor în scopul eliminării discrepanțelor de nivel de trai între etnii;

3 - asigurarea condițiilor creării și dezvoltării unei infrastructurii sociale capabilă să răspundă nevoilor tuturor categoriilor defavorizate, inclusiv populației de etnie romă;

4 - stimularea investițiilor în zona non-agricolă - producție, servicii, turism - ca alternativă de dezvoltare economică a teritoriului în scopul creării de noi locuri de muncă;

5 - stimularea agricultorilor, în special a celor tineri, să dezvolte activități agricole competitive, în raport cu standardele de calitate și mediu actuale, precum și dotarea exploatațiilor agricole cu utilaje și echipamente performante pentru producție, procesare, ambalare și comercializarea produselor;

6 - profesionalizarea fermierilor în scopul creșterii performanțelor în agricultură principalul domeniu economic la nivelul teritoriului.

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Având în vedere acțiunile de consultare realizate la nivelul teritoriului Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală, cu partenerii relevanți din rândul sectorului public, privat și civil-asociativ din teritoriu, dar și pe baza analizei diagnostic și a analizei SWOT prezentate în capitolele anterioare, s-au stabilit măsurile relevante care asigură îndeplinirea nevoilor identificate pentru teritoriul vizat și care contribuie la îndeplinirea obiectivelor, priorităților Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală și implicit în domeniile de intervenție ale acestora. În această etapă au fost implicați toți actorii cheie din teritoriu din toate mediile reprezentate.

Includerea măsurilor în strategie s-a bazat pe o abordare integrată a nevoilor de dezvoltare locală, sprijinul financiar acordat asigurând astfel dezvoltarea mai multor domenii identificate ca prioritare la nivel local și anume:

- creșterea calității vieții prin accesul întregii populații, inclusiv a minorităților, la infrastructură și servicii de bază de calitate;
- creșterea nivelului de trai al populației prin diversificarea activităților economice generatoare de noi locuri de muncă;
- înființarea, modernizarea și dotarea exploatațiilor agricole pentru o agricultură performantă;
- sporirea atractivității teritoriului pentru populație, investitori și turiști.

1. Obiectivul de dezvoltare nr. 3 privind *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, respectiv Prioritatea 6 -Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv la nivelul teritoriului, au fost create următoarele măsuri care se încadrează în domeniile de intervenție DI 6B și DI 6A astfel:

- *Măsura 1 - Investiții în infrastructura de bază la scară mică și în servicii publice pentru populație;*

- *Măsura 5 -Investiții în infrastructura socială;*

- *Măsura 6 -Investiții și servicii pentru incluziunea socială a romilor, toate cele 3 măsuri fiind corespunzătoare domeniului de Intervenție DI6B *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale și**

- *Măsura 2 - Sprijin pentru activități de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă, corespunzătoare domeniului de intervenție DI6A *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă**

2. Obiectivul de dezvoltare nr. 1 privind *Favorizarea competitivității agriculturii* respectiv *Prioritatea1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării, în agricultură, silvicultură și zonele rurale și Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv la nivelul teritoriului, au fost create următoarele măsuri care se încadrează în domeniile de intervenție DI 2A, DI 2B și DI 1A, astfel:

- *Măsura 3 - Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole, corespunzătoare domeniului de intervenție DI2A - *Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;**

- Măsura 4 - Sprijin pentru tinerii fermieri pentru prima instalare într-o exploatare agricolă, corespunzătoare domeniului de intervenție DI2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor;
- Măsura 7 - Acțiuni pentru dezvoltarea performanțelor profesionale ale agricultorilor, corespunzătoare domeniului de intervenție DI1C - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Logica intervenției este schițată în Tabelul de mai jos:

Obiectivul de dezvoltare rurală 1	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiective transversale	P1	1C	Măsura 7 Acțiuni pentru dezvoltarea performanțelor profesionale ale agricultorilor	Număr participanți instruiți -40
	P2	2A	Măsura 3 Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole	Număr exploatații agricole - 2/număr beneficiari sprijiniți - 2
		2B	Măsura 4 Sprijin pentru tinerii fermieri pentru prima instalare într-o exploatare agricolă	Număr exploatații agricole - 4/număr beneficiari sprijiniți - 4
Obiectivul de dezvoltare rurală 3 -	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiective transversale	P6:	6A	Măsura 2: Sprijin pentru activități de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă	Locuri de muncă create - 4
		6B	Măsura 1: Investiții în infrastructura de	Populație netă care beneficiază de infrastructură

			bază la scară mică și în servicii publice pentru populație	și servicii publice de bază îmbunătățite - 5000 persoane
			Măsura 5: Investiții în infrastructura socială	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 10 persoane
			Măsura 6: Investiții și servicii pentru incluziunea socială a romilor	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 100 persoane

INDICATORI

Pentru măsurile create, au fost stabiliți indicatorii obligatorii specifici domeniilor de intervenție prezentați în Tabelul 2 de mai jos: indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție vor fi monitorizați în implementare, conform informațiilor ce vor fi comunicate de AM. Totodată, în conformitate cu specificul local, au fost stabiliți și indicatorii locali expuși în Tabelul 2.1.

Tabelul 2: Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare
1C	Număr participanți instruiți - 40
2A, 2B	Numărul de exploatații agricole - 6/beneficiari sprijiniți - 6
6A	Locuri de muncă create - 4
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - 5110 persoane

Tabelul 2.1: Indicatori de monitorizare specifici locali

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare
1C	Număr tineri fermieri/fermieri instruiți - 40
2A, 2B	Număr exploatații vegetale sprijinite - 2
	Număr tineri fermieri/fermierisprijiniți - 4/2
6A	Număr întreprinderi din mediul rural sprijinite - 2
	Număr acțiuni de protecție a mediului - 2
6B	Număr beneficiari (persoane defavorizate/romi) sprijiniți - 100 persoane
	Număr infrastructuri/servicii create/extinse/modernizate/dotate - 10
	Număr acțiuni de protecție a mediului - 2

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

Având la bază analiza diagnostic a teritoriului și analiza SWOT, actorii cheie din teritoriu, respectiv factorii locali decizionali au stabilit un set de măsuri relevante care asigură îndeplinirea nevoilor identificate pentru teritoriul vizat și care contribuie la îndeplinirea obiectivelor, priorităților Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală și implicit la domeniile de intervenție ale acestora. Includerea măsurilor în strategie s-a bazat pe o abordare integrată a nevoilor de dezvoltare locală, sprijinul fiind direcționat către mai multe sectoare de activitate, asigurându-se astfel dezvoltarea mai multor domenii identificate ca prioritare la nivel local: infrastructura și serviciile de bază pentru potoată populația teritoriului, mediul de afaceri din zona producției și serviciilor non-agricole, agricultura.

FIȘA MĂSURII 1 - Investiții în infrastructura de bază la scară mică și în servicii publice pentru populație - M1/DI6B

Tipul Măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

Zonele rurale din România prezintă o deosebită importanță din punct de vedere economic, social și din punct de vedere al dimensiunii, diversității, resurselor naturale și umane pe care le dețin. În conformitate cu definiția națională, zona rurală din România cuprinde 2861 comune care acoperă 87,5% din teritoriu și 45% din populație, iar teritoriul parteneriatului vizat este format din 10 localități, toate din mediul rural, populația stabilă trăind 100% în mediul rural. Dezvoltarea economică și socială durabilă a zonei rurale este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale și serviciilor de bază existente. Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane din România și care, cu atât mai mult, reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a zonelor rurale. Zonele rurale ale țării sunt caracterizate de populație în curs de îmbătrânire și puternică tendință de emigrare, în special a tinerilor, teritoriul vizat având în schimb o populație preponderent tânără dar având slabe oportunități de angajare ceea ce favorizează fenomenul migrației către zonele urbane unde piața forței de muncă este dezvoltată. În analiza nevoilor au fost identificate următoarele aspecte relevante pentru dezvoltarea spațiului rural românesc în general și pentru teritoriul parteneriatului vizat în special:

-dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele rurale;

-crearea de locuri de muncă temporare în mediul rural prin realizarea de investiții ce presupun lucrări/intervenții în domeniul construcțiilor;

-conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;

-reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.

Măsura 1 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 3 *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă*, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivul specific al măsurii 1: crearea infrastructurii la scară mică din teritoriul parteneriatului necesară îmbunătățirii condițiilor de viață și trai ale populației, în special din mediul rural și aducerea lor la nivelul celor din mediul urban.

Măsura 1 contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție DI 6B - DI 6B *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Prin investițiile

realizate, măsura va contribui la îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală din teritoriul parteneriatului vizat și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban în ce privește asigurarea unei infrastructuri și a unor servicii publice de bază de calitate pentru populație.

Măsura 1 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Contribuția la temele orizontale

Măsura 5 contribuie prin activitățile sale la atingerea următoarelor obiective transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** Investițiile în infrastructură de apă/apă uzată în sistem centralizat din zonele supuse riscului segregării, vor contribui la: îmbunătățirea calității apei potabile, reducerea pierderilor de apă din sisteme învechite precum și a poluării cauzate de încărcătura organică biodegradabilă din gospodăriile rurale. În același timp în vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale, investițiile în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei vor contribui la îndeplinirea angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice.

➤ **Inovare:** Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii/serviciilor publice de bază, în special, a infrastructurii rutiere, a sistemului de alimentare cu apă și canalizare în zonele expuse segregării, este esențial pentru dezvoltarea economică a zonelor rurale. O infrastructură îmbunătățită permite afacerilor din mediul rural să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. Totodată, existența unei infrastructuri educaționale funcționale și dotate la standardele actuale ale TIC permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: *Măsura 1* este sinergică cu *Măsura 5* și *Măsura 6*, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 1 contribuie la:

- reducerea disparităților dintre mediul rural și urban în ce privește echiparea teritoriului cu utilități publice și servicii publice de bază pentru populație în sensul îmbunătățirii infrastructurii edilitare și de utilități publice, dar și la creșterea calității infrastructurii sociale, educaționale, medicale, culturale, a creșterii atractivității teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație europeană:

-R(UE) nr. 1303/2013

-R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

-R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013.

R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.

Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000

Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane

Directiva 98/83/EC privind calitatea apei destinate consumului uman

Legislație națională:

Ordonanța Guvernului nr. 43/1997; Legea nr. 1/2011; Legea nr. 263/2007; Legea nr. 215/2001; Legea nr. 422/2001; Legea nr 489/2006; Hotărârea de Guvern nr 26/2000;

LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001; Legea nr. 215/2001; Hotărârea Guvernului nr 26/2000; LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006; Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie; Legea nr. 143/2007; LEGE nr.107 din 25 septembrie 1996, alte legi, hotărâri, ordonanțe, ordine relevante pentru investițiile vizate de prezenta măsură.

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- UAT-urile din teritoriul parteneriatului;
- ONG-uri cu sediul social sau punct de lucru în teritoriul parteneriatului;
- Unitățile de cult (parohii) din teritoriul parteneriatului;

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- populația de la nivelul teritoriului parteneriatului.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303/2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014;
- instrument financiar de garantare în condițiile legislației naționale în vigoare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de *investiții*) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat cu modificările și completările ulterioare.

Acțiuni eligibile:

a) Investiții în active corporale:

- costuri legate de lucrări de construcție, extindere, modernizare, reabilitare a rețelelor, dar și a clădirilor, spațiilor publice, inclusiv amenajarea, dotarea, utilizarea și echiparea acestora etc.

b) Investiții în active necorporale:

-costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Acțiuni neeligibile:

Cheltuielile eligibile prevăd următoarele costuri, în funcție de tipul infrastructurii/serviciului vizat:

- **Infrastructură rutieră de interes local și agricolă, infrastructură de apă/apă uzată, infrastructură de gaze naturale în special în comunitățile supuse riscului segregării:**

-construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei publice de apă, apă uzată, gaze naturale;

-construcția, extinderea și/sau modernizarea infrastructurii rutiere de interes public (drumuri și străzi comunale, inclusiv poduri, podețe, trotuare, alei pietonale, amenajarea de piste bicicliști, parcuri etc), precum și a drumurilor publice care asigură accesul la exploatarea agricole;

- **Infrastructura și sisteme împotriva inundațiilor:**

-amenajarea, regularizarea și consolidarea albiilor cursurilor de apă (râuri, pârâuri) aflate în patrimoniul public al UAT-urilor teritoriului vizat, a canalelor pluviale etc, în vederea prevenirii și stopării fenomenului inundațiilor;

- **Infrastructură educațională și medicală:**

-extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea grădinițelor din incinta școlilor, a atelierelor școlare, a laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport din incinta școlilor etc;

-înființarea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de tip medical, precum dispensarele medicale publice;

- **Infrastructură și servicii ale administrației publice:**

-extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirilor în care se desfășoară activitatea administrației publice locale, inclusiv investiții în domeniul asigurării energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, precum și dotări cu sisteme moderne de alarmare și informare publică, de supraveghere video, crearea sau dotarea cu sisteme informatice destinate modernizării serviciilor publice (ex. registrul agricol, taxe și impozite locale etc),etc;

-înființarea, reabilitarea, modernizarea și dotarea piețelor și târgurilor publice, a punctelor/centrelor de colectare produse agroalimentare, alte obiective similare;

-modernizarea sistemelor de iluminat public stradal în vederea reducerii consumului de energie;

- **Infrastructură și servicii publice culturale și turistice:**

-reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților/instituțiilor culturale (cămine culturale, biblioteci, expoziții și monumente culturale etc), a așezămintelor monahale (biserci), inclusiv construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces;

- înființarea și dotarea centrelor de promovare turistică, centre de promovare și expoziționale pentru promovarea meșteșugurilor, obiceiurilor, tradițiilor locale;

- **Infrastructura de agrement și gospodărire locală:**

-amenajarea și dotarea locurilor și parcurilor publice de agrement, a spațiilor verzi, a spațiilor de joacă și recreere pentru copii și adulți;

-înființarea, extinderea, modernizarea sălilor de sport, a bazelor sportive și terenurilor de sport, precum și a piscinelor publice și/sau bazinelor de înot, pentru toate vârstele;

-înființarea și/sau dotarea serviciilor publice de gospodărire locală cu utilaje și echipamente performante specifice.

Lista este orientativă, investițiile eligibile cuprinzând orice tip de infrastructură fizică de bază și servicii pentru populație, în condițiile stabilite în ghidul solicitantului.

Cheltuieli neeligibile:

- contribuția în natură;
- costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția să se realizeze în teritoriul parteneriatului;
- Introducerea investiției din patrimoniul public, la finalizarea acesteia;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată.

8.Criteriile de selecție au la bază următoarele principii:

- Principiul evitării riscului segregării comunităților;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;
- Principiul gradului de deservire a populației;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei sub-măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale care vizează operațiuni negeneratoare de venit/generatoare de venit cu utilitate publică, precum și pentru proiectele aplicate de ONG-uri pentru operațiuni negeneratoare de profit și nu va depăși 200.000 euro pentru investiții ce vizează un singur tip de sprijin.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 451.580 euro.

10.Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 1 contribuie la Domeniul de intervenție 6B, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

- Populație netă care beneficiază de infrastructuri/servicii - 5.000 persoane;
- Totodată, având în vedere specificul și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, astfel:
- Număr infrastructuri/servicii create/extinse/modernizate/dotate - 10;
  - Număr acțiuni de protejare a mediului înconjurător - 2.

FIȘA MĂSURII 2 - Sprijin pentru activități de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă - M2/DI6A

Tipul Măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

Sprijinul pentru înființarea, dezvoltarea și modernizarea activităților de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă, acordat în special fermierilor de mici dimensiuni sau membrilor familiilor lor, în general, dar și micilor întreprinzători este esențială pentru diversificarea economiei teritoriului vizat, absorbției de forță de muncă neremunerată, excedentară, din agricultură și dezvoltarea economică a zonelor rurale. Având în vedere faptul că, în cea mai mare parte activitatea agricolă are un caracter sezonier, promovarea ocupării forței de muncă și a spiritului antreprenorial, precum și reducerea fluctuațiilor sezoniere în locuri de muncă devine un obiectiv important. Diversificarea economică asigură creșterea veniturilor gospodăriilor agricole și ocuparea forței de muncă, contribuind la un mai bun echilibru teritorial, atât din punct de vedere economic și social, precum și la dezvoltarea durabilă în zonele rurale. Totodată, dezvoltarea mediului de afaceri în spațiul rural este redusă în raport cu nevoile de dezvoltare a spațiului rural, fiind necesar un sprijin real pentru dezvoltarea activităților non-agricole, dar care să conducă la crearea de locuri de muncă, la creșterea veniturilor populației rurale și la diminuarea disparităților dintre rural și urban. La nivelul teritoriului vizat există peste 2.000 șomeri, din care peste 1.300 persoane aflate în căutarea unui alt loc de muncă și aproape 800 persoane în căutarea primului loc de muncă, în toate cazurile, ponderea deținând-o populația de sex masculin, fapt ce conduce la premise crescute pentru dezvoltarea de noi activități productive și de servicii, folosind forța de muncă locală.

Măsura 2 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 3 *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă* conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivele specifice al măsurii 2: diversificarea activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, obținere de venituri alternative pentru populația rurală și scăderea dependenței de sectorul agricol.

Măsura 2 contribuie la *Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19-Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, alineatul (1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în: (a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru: (ii) activități neagricole în zone rurale.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A - *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de*

muncă, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Sprijinul acordat prin Măsura 2 va contribui la DI 6A prin diversificarea activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, obținere de venituri alternative pentru populația rurală și scăderea dependenței de sectorul agricol.

Măsura 2 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 2 contribuie la atingerea obiectivelor transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producerea și utilizarea de surse regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Totodată, activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea ariilor naturale sensibile și, mai mult decât atât, să le promoveze, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural.

➤ **Inovare:** Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovative, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: *Măsura 2* este sinergică cu *Măsurile 1, 5 și 6*, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 2 contribuie la:

-stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale, precum și la dezvoltarea activităților non-agricole existente;

-stimularea diversificării activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale;

-crearea de noi locuri de muncă la nivelul teritoriului vizat, în cadrul întreprinderilor non-agricole care fac obiectul investiției și sprijinului acordat;

-creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban.

3. Trimiteri la alte acte legislative

-**Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003** privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

-**Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

-**Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții.

-Legea 31/1990; Legea nr. 50/1991; Legea nr. 82/1991; Legea nr. 36/1999; HG nr. 28/2008; Legea nr. 571/2003; Legea nr. 346/2004; Legea nr. 1/2005; Legea 566/2004; Legea 160/1998; OG 124/1998; Ordin 17/2008; Ordinul nr. 65/2013 al ANT, orice alte legi, hotărâri și ordonanțe de guvern, ordine ale miniștrilor care reglementează modul de aplicare a programelor finanțate din fonduri UE, precum și de funcționare a întreprinderilor, etc.

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- micro-întreprinderi înființate din spațiul rural;
- micro-întreprinderi nou înființate (start-up), din spațiul rural;
- fermieri sau membri ai unei gospodării agricole cu statut minim de PFA care își diversifică activitatea de bază prin înființarea sau dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în micro-întreprindere.

Beneficiarii indirecti ai măsurii sunt:

- populația din teritoriul vizat care va putea accede în noile locuri de muncă nou create și care va avea acces facil la produse și servicii locale de calitate;
- administrațiile publice locale în teritoriul cărora se realizează investițiile prin creșterea veniturilor la bugetul local.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303/2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de investiții) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

Cheltuielile eligibile se referă, în principal, la următoarele investiții fizice:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor destinate activităților productive și de servicii;
- Achiziționarea inclusiv în leasing de noi utilaje, instalații și echipamente (inclusiv instalații sau sisteme de energie electrică și termică din surse regenerabile, sisteme de alarmă, supraveghere, climatizare etc) costuri de instalare;
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuieli neeligibile specifice sunt:

- achiziția de clădiri/terenuri;
- orice investiție corespunzătoare unei activități agricole.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;

- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea propusă prin investiție în spațiul rural din teritoriul vizat;
- Activitatea pentru care se solicită finanțarea va fi desfășurată în spațiul rural din teritoriul vizat de parteneriat și 100% din noii angajați trebuie să aibă domiciliul stabil de asemenea în spațiul rural din teritoriul vizat;
- Locurile de muncă pentru noii angajați care au domiciliul în teritoriul vizat să fie prevăzute cu normă întreagă și să fie menținute pe perioada de monitorizare a proiectului, de la finalizarea investiției (data rambursării ultimei cereri de plată);
- Solicitantul trebuie să asigure cofinanțarea investiției;
- Solicitantul trebuie să demonstreze viabilitatea economică a investiției;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu legislația în vigoare;
- Solicitantul respectă regulile de minimis.

8.Criterii de selecție

- Principiul stimulării creării și menținerii de noi locuri de muncă în spațiul rural din teritoriul vizat de parteneriat;
- Principiul stimulării înființării de noi întreprinderi productive și de servicii din domeniul non-agricol;
- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării domeniului de activitate care se dezvoltă, în sensul prioritizării activităților productive (în special cele care produc energie din surse regenerabile) și a serviciilor pentru populație (în special din domeniul agroturismului, turismului și activităților conexe).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 Euro/beneficiar pe 3 ani fiscali. Intensitatea sprijinului public nerambursabil - 90 % pentru activitățile de producție și /sau servicii generatoare de noi locuri de muncă în spațiul rural din teritoriul vizat de parteneriat.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 240.000 euro.

10.Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 2 contribuie la Domeniul de intervenție 6A, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

-Locuri de muncă create - 4.

Totodată, având în vedere specificul teritoriului dar și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, astfel:

-Număr întreprinderi din mediul rural sprijinite - 2;

-Număr acțiuni de protejare a mediului înconjurător - 2.

FIȘA MĂSURII 3 - Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole - M3/DI2A

Tipul Măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite, utilizate în majoritatea exploatațiilor agricole și a unităților de profil din teritoriul vizat, se reflectă în nivelul redus al productivității muncii din sector și în calitatea produselor. La nivelul teritoriului, după mărimea suprafeței agricole utilizate, ponderea o dețin exploatațiile cu suprafețe mici și medii (sub 0,1 - 5 ha), mai exact 98,2%, prin urmare, se impune sprijinirea în principal a acestora, prin introducerea de tehnologii noi, moderne și prietenoase cu mediul care să contribuie la creșterea nivelului global de performanță al exploatațiilor agricole, în special a exploatațiilor de dimensiuni mici și medii, cu potențial de creștere pentru a deveni competitive prin investiții. Prin această măsură vor fi sprijinite investițiile în îmbunătățirea performanțelor economice și de mediu din exploatațiile agricole, îmbunătățirea eficienței agriculturii, comercializarea produselor și sectorul de prelucrare.

Măsura 3 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 1 favorizarea competitivității agriculturii conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivele specifice ale măsurii 3:

- îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

Măsura 3 contribuie la Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17-Investiții în active fizice, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții tangibile și/sau intangibile.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Sprijinul acordat prin Măsura 3 vizează investiții care să conducă la creșterea nivelului de dotare tehnică al exploatațiilor cu potențial în implementarea proiectelor de investiții viabile, care să asigure continuarea procesului de modernizare al exploatațiilor agricole prin modernizarea construcțiilor fermei, echipamentelor și utilajelor tehnice (inclusiv a instalațiilor de

irigații performante la nivelul fermei, îmbunătățirea calității activelor), adoptarea standardelor comunitare, scăderea consumului de energie și care să vizeze diversificarea producției agricole pentru a îmbunătăți viabilitatea economică a exploatației agricole.

Măsura 3 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 3 contribuie prin activitățile sale la atingerea obiectivelor transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** încurajarea investițiilor care vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile în sectorul agroalimentar, prelucrarea deșeurilor, a rezidurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.

➤ **Inovare:** sprijinirea de investiții în active fizice inovative în domeniul producției agricole, a procesării care va ameliora performanța economică a exploatațiilor și va conduce la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare. În agricultură, sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la secetă, rase de animale mai productive, tehnologii eficiente și moderne, instalații inovatoare. În sectorul de procesare al produselor agro-alimentare, vor fi încurajate tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea tehnologiilor moderne.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: *Măsura 3* este complementară cu *Măsura 7*, prin faptul că beneficiarii săi direcți, sunt și beneficiarii direcți ai măsurii 7 urmând a fi instruiți în domenii de interes precum inovarea în agricultura vegetală, marketing agricol, măsuri de protejare a mediului și climei, etc.

Sinerгия cu alte măsuri din SDL: *Măsura 3* este sinergică cu *Măsura 4*, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 2*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 3 contribuie la:

- înzestrarea tehnică a fermelor, precum echipamente, mașini și utilaje performante, sisteme eficiente de irigare la nivelul fermei;
- stimularea cultivării și depozitării de legume-fructe, a culturilor de câmp, creșterii efectivelor de animale (suine, bovine și păsări) și valorificarea raselor;
- investiții necesare diversificării activităților agricole din cadrul exploatațiilor și adăugarea de plus valoare produselor agricole;
- stimularea asocierii și a investițiilor care deserveșc formele asociative ale fermierilor;
- investiții pentru a promova utilizarea eficientă a resurselor, inclusiv producția de energie regenerabilă pentru utilizare proprie, precum și pentru reducerea emisiilor de GES din agricultură;
- crearea de noi locuri de muncă la nivelul teritoriului vizat, în cadrul exploatațiilor agricole care fac obiectul investiției și sprijinului acordat.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană:

-Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013;-Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003. privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;-Regulamentului (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;-Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis, Art.1 și 2.

Legislație națională:

-Legea cooperăției agricole nr. 566/2004;Legea nr. 1/2005; Ordonanța Guvernului nr. 37/2005; Ordinul nr. 119/2014; Ordinul 10/2008; Ordinul 111/2008;Ordin 57 din 2010 ;

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- **fermieri**, cu excepția persoanelor fizice neautorizate, exclusiv din teritoriul vizat;
- **cooperative** (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), **grupuri de producători**, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor.

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- **consumatorii** produselor rezultate din exploatarea vegetale, din interiorul și exteriorul teritoriului vizat, exclusiv din teritoriul vizat.
- **administrațiile publice locale (UAT)** în teritoriul cărora se realizează investițiile prin creșterea veniturilor la bugetul local, exclusiv din teritoriul vizat.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303-2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014;
- instrument financiar de garantare în condițiile legislației naționale în vigoare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de investiții) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile eligibile se referă, în principal, la următoarele investiții fizice:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării;
- Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații, în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei și Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei în cadrul fermei, doar ca și componente secundare ale investiției de bază;

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități;
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat.

Cheltuieli neeligibile specifice sunt:

- Achiziția de clădiri;- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de utilaje/echipamente second-hand;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 8.000 SO (valoarea producției standard);
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;
- Investiția va respecta legislația în vigoare din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;
- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;

8.Criterii de selecție

- Principiul dimensiunii exploatareii care vizează exploatarele de dimensiuni mici;
- Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;

- Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum: sectorul vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material saditor);
- Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect a investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/sau comercializarea producției obținute;
- Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole;
- Principiul raselor/soiurilor autohtone;
- Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă.

Deasemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din teritoriul vizat, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de nivelul de dezvoltare al sectoarelor agricole prioritare identificate în strategia teritoriului, respectiv sectorul vegetal.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

În cazul fermelor mici și medii având dimensiunea economică până la 250.000 SO:

Rata maximă a sprijinului public nerambursabil, care va respecta prevederile Reg. UE 1407/2013, art 1 și 2 cu privire la ajutorul de minimis, va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- în cazul proiectelor care prevăd achiziții simple - maximum 100.000 euro;
- în cazul proiectelor care prevăd construcții-montaj - maximum 200.000 euro pentru fermele din sectorul vegetal și pentru legume în spații protejate (sere) și pentru fermele din sectorul zootehnic;
- în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate - maximum 200.000 euro;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO);

- în cazul Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, conform Anexei II a R 1305;

-Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

-Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 207.000 euro.

10.Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 3 contribuie la Domeniul de intervenție DI 2A, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

- Numărul de exploatații agricole - 2;
- Număr beneficiari sprijiniți - 2 .

Totodată, având în vedere specificul agriculturii teritoriului dar și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, precum și indicatorul specific LEADER, astfel:

- Număr exploatații vegetale sprijinite - 2.

FIȘA MĂSURII 4 - Sprijin pentru tinerii fermieri pentru prima instalare într-o exploatație - M4/DI2B

Tipul Măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII

X SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

În cadrul acestei măsuri se va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/conducători unici ai unei ferme/exploatații agricole, având în vedere specificul agricol al teritoriului vizat.

Sprijinul acordat va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol al teritoriului și sprijinirea procesului de modernizare și conformitatea cu cerințele pentru protecția mediului, igienă, siguranța la locul de muncă. Sprijinul financiar forfetar va fi acordat în baza unui plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației agricole. Măsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/conducători ai exploatației vegetale. Intervenția prin această măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, care sunt încurajați să realizeze investiții, să se asocieze, să participe la lanțurile scurte de aprovizionare. Prin aceasta măsură se urmărește și preluarea exploatațiilor agricole în mod integral de la fermierii adulți, creșterea veniturilor exploatațiilor conduse de tinerii fermieri și încurajarea acestora în a se stabili, cu domiciliul și ocupația, în teritoriul vizat, cu efect pozitiv asupra economiei teritoriului, în ansamblul său.

Măsura 4 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 1 favorizarea competitivității agriculturii conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivul specific al măsurii 4: încurajarea tinerilor fermieri în dezvoltarea unei agriculturi moderne, performante și competitive în teritoriul vizat.

Măsura 4 contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: *Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării, în agricultură, silvicultură și zonele rurale și Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.*

Măsura corespunde obiectivelor art. 19-Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în: litera (a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru: (i) tinerii fermieri.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție DI 2B - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Sprijinul se acordă tinerilor fermieri adecvat pregătiți care se stabilesc și dezvoltă pentru prima dată o exploatație agricolă ca șefi ai acesteia, cu scopul de întinerire a generațiilor de agricultori și de creștere a competitivității exploatațiilor agricole din sectorul vegetal. Sprijinul va acoperi, inclusiv, investițiile necesare conformării la standardele UE referitoare la producția agricolă și normele de securitate a muncii, precum și creșterea eficienței activității agricole prin diversificarea producției și promovarea inovației.

Măsura 4 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 4 contribuie prin activitățile sale la atingerea următoarelor obiective transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri în dezvoltarea exploatațiilor agricole, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea, conducând la o activitate agricolă sustenabilă pe termene mediu și lung. Sprijinul vizează de asemenea, adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea de culturi rezistente și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

➤ **Inovare:** încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovative în sectorul agro-alimentar, tinerii fiind mai deschiși în direcția aplicării tehnologiilor și proceselor noi la nivelul teritoriului parteneriatului. De asemenea, tinerii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață și adoptarea de noi tehnici și metode și tehnologii inovatoare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: *Măsura 4* este complementară cu *Măsura 7 Creșterea performanțelor profesionale ale agricultorilor*, prin faptul că beneficiarii săi direcți, respectiv tinerii fermieri instalați pentru prima dată într-o exploatație vegetală sunt și beneficiarii direcți ai *Măsurii 7* urmând a fi instruiți în domenii de interes precum inovarea în agricultura vegetală, marketing agricol, măsuri de protejare a mediului și climei, etc.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: *Măsura 4* este sinergică cu *Măsura 3 - Înființarea, modernizarea și dotarea exploatațiilor agricole*, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 4 contribuie la:

- facilitarea instalării pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole;
- îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol vegetal, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului și siguranța la locul de muncă;
- crearea unui cadru favorabil tinerilor fermieri rezidenți, cu domiciliul stabil în teritoriul vizat cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației;
- creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/ manageri de exploatație;
- crearea de noi locuri de muncă la nivelul teritoriului vizat, în cadrul exploatațiilor agricole care fac obiectul investiției și sprijinului acordat;
- încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în teritoriul vizat de parteneriat, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003. privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- Regulamentului (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis, Art.1 și 2.

-Legea nr. 346/2004;Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008; Legii nr. 571/2003.

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- **tânărul fermier** în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole vegetale, exclusiv din/în teritoriul vizat;
- **persoană juridică** în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare.

Definiție relevantă:

-**Instalarea tânărului fermier într-o fermă vegetală** reprezintă înregistrarea, conform prevederilor legale, pentru prima dată cu o exploatație de dimensiune minimă de 8.000 SO (valoare producție standard) pentru culturi mari și 12.000 SO (valoare producție standard) pentru alte culturi și animale.

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- **consumatorii** produselor rezultate din exploatațiile vegetale, din interiorul și exteriorul teritoriului vizat.
- **administrațiile publicelocale** în teritoriul cărora se realizează investițiile prin creșterea veniturilor la bugetul local.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr. 1303-2013, sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru dezvoltarea pentru prima dată a unei exploatații agricole în mediul rural din teritoriul parteneriatului, pe baza unui plan de afaceri pentru implementarea obiectivelor prevăzute pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de maximum nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de investiții) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, având în vedere că sprijinul prin *Măsura 4* se acordă în vederea facilitării instalării tânărului fermier într-o fermă agricolă, în baza unui Plan de Afaceri, toate cheltuielile și activitățile relevante pentru implementarea în bune condiții a Planului de afaceri aprobat pot fi eligibile, inclusiv achiziționarea de teren agricol și de sămânță certificată.

7. Condiții de eligibilitate:

a) Aplicabile tuturor beneficiarilor

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM).
- Solicitantul deține o exploatație agricolă, preponderent vegetală, cu dimensiunea economică minimă de 8.000 SO (valoare producție standard) doar pentru cultură mare și 12.000 SO (valoare producție standard) pentru celelalte tipuri de culturi și animale;
- Solicitantul prezintă un Plan de Afaceri pe care îl va implementa conform cerințelor regulamentelor privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR.
- Solicitantul are domiciliul stabil într-una dintre unitățile administrativ teritoriale componente ale parteneriatului vizat pe teritoriul căreia se află exploatația;
- Solicitantul devine fermier activ în termen de 18 luni de la data instalării;
- Solicitantul demonstrează, înaintea celei de-a doua tranșe de plată, îmbunătățirea performanțelor economice ale exploatației, prin producția proprie comercializată în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată;
- Solicitantul se angajează să înceapă implementarea planului de afaceri în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului;

b) Aplicabile solicitantului persoană juridică:

- Asociații care participă la capitalul sau gestionarea persoanei juridice vor îndeplini calitatea de tânăr fermier în sensul art. 2 din R (UE) nr. 1305/2013;

c) Aplicabile tânărului care se instalează ca unic șef de exploatație și tânărului fermier care exercită control efectiv asupra persoanei juridice

- Nu deține concomitent un alt loc de muncă în afara unității teritorial-administrative în care este situată exploatația, sau a zonei limitrofe;
- Deține competențe profesionale îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
  - a) studii medii/superioare în domeniul agricol (economie agrară) vizat de investiție
  - b) cunoștințe în domeniul agricol vizat de investiție dobândite prin participarea la programe de instruire
- Dobândește competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;

8. Criterii de selecție

- Principiul comasării exploatațiilor având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sprijinirii exploatațiilor care vizează cultura mare (cereale);
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul vegetal (legumicultură);
- Principiul potențialului și specificul agricol al teritoriului vizat.

Principiile de selecție au în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

Deasemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din teritoriul vizat, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de nivelul de

dezvoltare al sectoarelor agricole prioritare identificate în strategia teritoriului, respectiv sectorul vegetal.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil care se acordă pentru o perioadă de maximum cinci ani, cu respectarea prevederilor Art.1 și 2 din Reg. (UE) nr. 1407/2013 referitoare la ajutorul de minimis.

Cuantumul maxim al sprijinului este de până la 30.000 Euro.

Sprijinul este de minimum 15.000 de Euro pentru o exploatație agricolă cu dimensiunea minimă a valorii producției standard (SO) prevăzută în PNDR 2014-2020, urmând ca sprijinul pentru instalare să crească proporțional cu dimensiunea explatației, dar nu va putea depăși 30.000 de Euro/exploatație.

Sprijinul va fi acordat sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 80% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 20% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de îndeplinirea implementării corecte a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.

În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele realizate.

Intesitatea sprijinului pentru Măsura 4 este de 100%, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu obiectivul de dezvoltare rurală nr. 1 *favorizarea competitivității agriculturii* dar și cu obiectivul SDL nr. 3 privind *creșterea performanței în agricultura teritoriului prin înființarea, modernizarea, dotarea și marketing-ul exploatațiilor agricole*.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 120.000 euro.

10.Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 4 contribuie la Domeniul de intervenție 2B, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

- Numărul de exploatații agricole - 4;
- Număr beneficiari sprijiniți - 4.

Totodată, având în vedere specificul agriculturii teritoriului dar și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, precum și indicatorul specific LEADER, astfel:

- Număr exploatații vegetale sprijinite - 2;

FIȘA MĂSURII 5 - Investiții în infrastructura socială - M5/DI6B

Tipul Măsurii:

X INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

Teritoriul vizat, în special comunele din mediul rural, nu dispun de infrastructura socială necesară abordării și rezolvării nevoilor sociale cu care se confruntă populația cu risc acut de excluziune socială, precum copii abandonăți, persoane vârstnice, femei supuse violenței, tineri șomeri, persoane de etnie romă etc). Înființarea, extinderea, modernizarea și dotarea infrastructurii sociale, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală din teritoriul vizat având în vedere că pot asigura condițiile de bază pentru sănătatea, accesibilitatea și, în general, condiții optime de trai pentru populație, în special pentru populația supusă riscului de sărăcire și de excluziune socială. Așa cum s-a arătat în analiza diagnostic a teritoriului, nicuna din localitățile componente ale parteneriatului nu dispune de infrastructură socială destinată asistenței sociale pentru diversele categorii sociale defavorizate existente la nivelul teritoriului, dar există interesul autorităților, manifestat în planurile strategice locale aprobate, pentru perioada următoare, de a realiza astfel de investiții chiar și în parteneriat cu instituții publice/private de profil. O infrastructură socială capabilă să răspundă nevoilor tot mai diversificate a multitudinii categoriilor sociale defavorizate (copii, tineri, adulți vârstnici, persoane de etnie romă etc) asigură în primul rând sănătatea populației, care conduce automat la dezvoltare socială și economică. O populație cu indivizi "bolnavi" din cauze extramedicale, precum sărăcire, dezorientare, supuși riscului excluziunii sociale din diverse motive nu poate deveni motor de dezvoltare pentru nicio comunitate. În consecință se intenționează crearea, pe teritoriul parteneriatului vizat, a unei asemenea infrastructuri de tip social care să contribuie direct la reducerea riscului de excluziune socială a categoriilor defavorizate și indirect la reducerea gradului de sărăcie a acesteia, pentru că odată reintroduse în societate acestea pot deveni din nou utile, independente.

Măsura își propune, între altele, să evite orice acțiune/operațiune care conduce la segregarea comunităților aflate în sărăcie

Ulterior creării infrastructurii, beneficiarul are obligația să asigure sustenabilitatea proiectului din surse proprii sau din alte surse de finanțare, recomandabil prin accesarea Obiectivului specific 5.2 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020. În consecință viitorul GAL va lansa cu prioritate apelul de selecție pentru proiectele de infrastructură socială, astfel încât AM PNDR să furnizeze AM POCU lista acestor proiecte.

Măsura 5 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 3 *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă*, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivul specific al Măsurii 5: crearea infrastructurii sociale necesară asigurării serviciilor de asistență socială integrate de calitate în scopul reinsertiei sociale a categoriilor de persoane defavorizate de la nivelul teritoriului (copii, adulți, femei, tineri, persoane de etnie romă etc).

Măsura 5 contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție *DI 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Prin investițiile realizate în infrastructura socială, măsura va contribui la îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală din teritoriul parteneriatului vizat și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban în ce privește asigurarea unei infrastructuri și a unor servicii sociale de calitate pentru populație.

Măsura 5 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 5 contribuie prin activitățile sale la atingerea următoarelor obiective transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** Investițiile create în infrastructura socială vor asigura și acțiuni de protecție a mediului înconjurător prin oferirea de soluții viabile pentru colectarea selectivă a deșeurilor dar și prin acțiuni de informare a beneficiarilor privind importanța calității mediului și climei pentru sănătatea populației.

➤ **Inovare:** Investițiile și serviciile realizate prin această măsură stimulează inovația în dezvoltarea zonelor rurale ale teritoriului în domeniul vizat, promovarea și replicarea soluțiilor identificate și în alte teritorii similare.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura 5 este sinergică cu Măsura 1 și Măsura 6, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 5 contribuie la:

- creșterea capacităților/facilităților de tip asistență socială în mediul rural și accesul cât mai multor persoane provenite din categorii defavorizate din mediul rural, în special, la acest tip de servicii precum și la activități recreative, ateliere de lucru etc, în scopul reinsertiei sociale ale grupului țintă vizat.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație europeană:

-R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

-R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

-R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013.

Legislație națională:

-Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;

-Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

-Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 197/2012** privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 219/2015** privind economia socială/**Ordonanța Guvernului nr. 68/2003** privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Altelegi, hotărâri ,ordine, ordonanțe** în vigoare privind vizând domeniul infrastructurii sociale, sărăciei și incluziunii sociale;
- Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014 - 2020 - Axa prioritară 5 - Obiectiv specific 5.2.**

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- **UAT-urile** din teritoriul parteneriatului;
- **ONG-urile** care reprezintă interesele populației de etnie romă din teritoriul parteneriatului;
- **ONG-urile** care promovează drepturile omului din interiorul sau din exteriorul teritoriului parteneriatului doar în parteneriat/asociere cu UAT ONG și/sau GAL din teritoriul vizat;
- **Alte instituții publice/private relevante** cu rol în promovarea și sprijinirea categoriilor sociale defavorizate doar în parteneriat/asociere cu UAT ONG și/sau GAL din teritoriul vizat;
- **GAL-ul**, doar în cazul în care nicio altă entitate (solicitant) eligibilă nu-și manifestă interesul prin depunere proiect.

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- **populația provenită din categorii sociale defavorizate**, de la nivelul teritoriului parteneriatului.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303/2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014;
- instrument financiar de garantare în condițiile legislației naționale în vigoare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de *investiții*) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție:

- **Beneficiarul va sigura sustenabilitatea proiectului din surse proprii/alte surse de finanțare, cum ar fi accesarea Obiectivului specific 5.2 din cadrul Programului Operațional Capital uman 2014 - 2020;**

- Proiectele care vizează infrastructura socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale;
- Proiectele care vizează infrastructura socială trebuie să asigure evitarea segregării comunităților aflate în sărăcie;
- Sunt neeligibile acțiunile/tipurile de operațiuni care vizează infrastructura de tip rezidențial.

Cheltuielile eligibile:

a) Investiții în active corporale:

- costuri care vizează realizarea infrastructurii sociale prin înființarea, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor destinate infrastructurii sociale precum:
  - Centre pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excludere socială (Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie; Centre de zi de integrare/ reintegrare socială, cantină, școală după școală etc.);
  - Centre pentru persoane vârstnice (Centre de zi pentru persoane vârstnice; Centre de zi de socializare și petrecerea timpului liber (tip club) etc.);
  - Centre pentru copii și familie (Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți; consiliere și sprijin pentru copii și părinți, Centre de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viață, etc.);
  - Centre pentru persoane cu dizabilități;
  - Centre de servicii integrate (sociale, medicale, informare, consiliere, educație, formare profesională, ocupare pe piața muncii).

b) Investiții în active necorporale:

- costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Cheltuieli neeligibile:

- cheltuieli cu investiții în infrastructura de tip rezidențial;
- comisioane, taxe, etc.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică de drept public sau privat, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice/adiacente domeniului de vizat de proiect;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat pentru managementul proiectului;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat.

8. Criteriile de selecție au la bază următoarele principii:

- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;

-Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții sociale, în cadrul lansării propunerilor de proiecte;

-Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă identificat la nivelul întregului teritoriu vizat de parteneriat;

-Principiul eficienței utilizării fondurilor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei sub-măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale pentru operațiunile **negeneratoare de venit/generatoare de venit** cu utilitate publică, precum și pentru proiectele aplicate de ONG-uri, pentru operațiuni negeneratoare de venit și nu va depăși:50.000 euro pentru investiții ce vizează un singur tip de sprijin.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 50.000 euro.

10.Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 5 contribuie la Domeniul de intervenție DI 6B, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

- Populație netă care beneficiază de servicii - 10 persoane;

Totodată, având în vedere specificul și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, astfel:

- Număr minim infrastructuri sociale create/extinse/modernizate/dotate - 1.

FIȘA MĂSURII 6 - Investiții și servicii pentru incluziunea socială a romilor - M6/DI6B

Tipul Măsurii:

X INVESTIȚII

X SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

Așa cum reiese și din analiza diagnostic și analiza SWOT a teritoriului, majoritatea localităților teritoriului vizat și care au populație de etnie romă într-un procent deloc neglijabil (I.L.Caragiale, Gura-Ocniței și Vlădeni din Județul Dâmbovița) nu dispun de infrastructură socială (centre de informare, consiliere, etc) menite să sprijine acțiunile de incluziune a romilor în societate cu scopul de a elimina discrepanțele existente la nivel economic și social, între această categorie reprezentativă a altor etnii și populația de origine română, dar au prevăzute în strategiile de dezvoltare economică și socială pentru perioada 2014-2020, astfel de acțiuni. În întreaga Românie, ca și pe teritoriul parteneriatului, așa cum se arată și în *CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante*, în ciuda progreselor înregistrate în ultimii 10 ani, se menține o diferență și în privința calității locuirii populației rome.

Măsura își propune să dezvolte mecanismele necesare între mediul public și asociativ, administrația publică și ONG-urile reprezentând minoritatea romă din teritoriul parteneriatului, în scopul identificării și rezolvării situațiilor care conduc la segregarea comunităților de romi prin acțiuni de informare, mediere și planificare în care să fie implicați toți actorii: populația de etnie romă, reprezentanții acesteia, lideri sau ONG-uri, și administrația locală.

Acțiunile de informare, mediere și planificare vizează o mai mare implicare a mediului public și asociativ, respectiv a actorilor publici, reprezentanți ai administrației publice locale, a ONG-urilor care promovează interesele romilor din teritoriul, dar și a ONG-urilor care promovează drepturile omului, a liderilor romilor din comunitate, în identificarea și rezolvarea nevoilor populației de etnie romă de la nivelul teritoriului reprezentat de parteneriat, după un plan de acțiune pe termen scurt și mediu. Acțiunile de informare și mediere vor fi adaptate la specificul grupului țintă. Rezultatul va fi un plan de dezvoltare a comunităților de romi, o strategie, pe termen scurt și mediu, asumat de toți actorii implicați în scopul reducerii diferențelor economice și sociale de la nivelul teritoriului.

Totodată, prin sprijinirea investițiilor productive negeneratoare de profit, de tipul economie socială, inițiate de UAT-uri, individual sau în parteneriat cu ONG-uri care promovează interesele populației de etnie romă, se dorește inițierea de proiecte-pilot care să conducă la accesul la muncă a persoanelor de etnie romă.

Măsura 6 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 3 *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă*, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivul specific al măsurii 6: creșterea implicării mediului public și asociativ prin acțiuni de incluziune socială a populației de etnie romă de la nivelul teritoriului prin acțiuni de informare, mediere și planificare.

Măsura 6 contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: *Prioritatea 6 -Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin în special pentru: (a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea (...).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție *DI 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale*, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Acțiunile de informare, mediere, planificare vor fi orientate pentru a asigura creșterea capacității actorilor locali din mediul public, asociativ de a elabora planuri de dezvoltare pentru comunitățile de romi din teritoriul și de a le aplica în scopul reducerii discrepanțelor economice și sociale între populația de etnie romă și cea de etnie română în vederea asigurării, tuturor persoanelor, unui standard de viață și bunăstare considerat normal în societatea în care trăiesc.

Măsura 6 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 6 contribuie prin activitățile sale la atingerea următoarelor obiective transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** acțiunile de informare vor avea și rolul de a pune în prim plan problemele de mediu identificate în zonele în care trăiesc comunitățile de romi, fără a le fi asigurate utilitățile de bază și de a identifica soluții de rezolvare la acestea prin utilizarea mecanismelor financiare nerambursabile ale UE sau ale Guvernului României, sau resurse identificate în plan local.

➤ **Inovare:** Acțiunile de informare, mediere și planificare cu scopul de a elabora planuri locale de dezvoltare a comunităților de romi reprezintă în sine un proces inovativ: Totodată, interacțiunile de grup, schimburile de experiență, de practici și de idei, ale reprezentanților mediilor public și asociativ, pot acționa ca un catalizator pentru procesul de inovare la nivelul teritoriului reprezentat de parteneriat. Rezultatul va fi promovat și diseminat și către alte teritorii similare în vederea replicării.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura 6 este sinergică cu Măsura 1 și Măsura 5, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 6 contribuie la:

- creșterea capacității actorilor locali din mediul public, asociativ de a elabora planuri de dezvoltare pentru comunitățile de romi din teritoriul și de a le aplica în scopul reducerii discrepanțelor economice și sociale între populația de etnie romă și cea de etnie română în vederea asigurării, tuturor persoanelor, unui standard de viață și bunăstare considerat normal în societatea în care trăiesc.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

Legislație europeană:

-R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime,

precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

-R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

-R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013;

- **Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000** de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică;

- **Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000** de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

Legislație națională:

-**Legea nr. 30/1994** privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta convenție;

-**Legea nr. 33/1995** privind ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995;

-**Legea nr. 76/2002** privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;

-**Legea nr. 116/2002** privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;

-**Ordonanța Guvernului nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

-**Hotărârea Guvernului nr. 1149/2002** pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;

-**Hotărârea Guvernului nr. 1071/2013** privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 - 2020 și a Planului de acțiuni pe perioada 2014-2020 pentru implementarea Strategiei naționale;

-**Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/2007** privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi.

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- **UAT-urile** din teritoriul parteneriatului;

- **ONG-urile** care reprezintă interesele populației de etnie romă din teritoriul parteneriatului;

- **ONG-urile** care promovează drepturile omului din interiorul sau din exteriorul teritoriului parteneriatului doar în parteneriat/asociere cu UAT, ONG și/sau GAL din teritoriul vizat;

- **Alte instituții publice/private relevante** cu rol în promovarea și sprijinirea categoriilor sociale defavorizate doar în parteneriat/asociere cu UAT, ONG și/sau GAL din teritoriul vizat;

- **GAL-ul**, doar în cazul în care nicio altă entitate (solicitant) eligibilă nu-și manifestă interesul prin depunere proiect.

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- **populația de etnie romă vizată de proiect** de la nivelul teritoriului parteneriatului;

- **populația teritoriului parteneriatului**, beneficiară a acțiunilor de incluziune a romilor în societate.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303-2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014;
- instrument financiar de garantare în condițiile legislației naționale în vigoare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, trebuie să se țină cont de cel puțin următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de *servicii și investiții*) se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile eligibile:

Componenta a) - Investiții

➤ *Investiții în active corporale:*

- costuri care vizează înființarea, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor destinate infrastructurii de economie socială;

➤ *Investiții în active necorporale:*

- costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Componenta b) - Servicii

- *cheltuieli pentru organizarea și derularea acțiunilor* (aceste cheltuieli pot fi externalizate, după caz), după cum urmează:

- cazare, masă și transport participanți, după caz;
- achiziția de materiale didactice și consumabile;
- închirierea de echipamente necesare;
- închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor;
- cheltuieli externalizate cu elaborarea materialelor de informare/mediere/planificare (a planului de acțiune).

Cheltuieli neeligibile:

- costurile cu investițiile.

Alte cheltuieli strict legate de managementul de proiect (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară managementul de proiect acolo unde se justifică).

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică de drept public sau privat, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice/adiacente domeniului de vizat de proiect;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat pentru managementul proiectului;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat
- Solicitantul trebuie să se asigure că potrivit art. 20 - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (3), planurile de dezvoltare realizate în temeiul alineatului (1) sunt eligibile pentru sprijin dacă operațiunile relevante sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri, și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare locală relevantă.

8. Criteriile de selecție au la bază următoarele principii:

- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului;
- Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții sociale, în cadrul lansării propunerilor de proiecte;
- Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă identificat la nivelul întregului teritoriu vizat de parteneriat;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei sub-măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale pentru operațiunile negeneratoare de venit/generatoare de venit cu utilitate publică, precum și pentru proiectele aplicate de ONG-uri, pentru operațiuni negeneratoare de venit și nu va depăși: 50.000 euro pentru investiții ce vizează un singur tip de sprijin.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 50.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 6 contribuie la Domeniul de intervenție 6B, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

- Populație netă care beneficiază de infrastructură/servicii - 10 persoane/100 persoane; Totodată, având în vedere specificul și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, precum și indicatorul specific LEADER, astfel:
- Număr acțiuni pentru integrarea minorității rome - 1 acțiune.

FIȘA MĂSURII 7 - Creșterea performanțelor profesionale ale agricultorilor - M7/DI1C

Tipul Măsurii:

INVESTIȚII

X SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

Majoritatea fermierilor din teritoriul vizat de parteneriat, în special cei care dețin exploatații de dimensiuni mici și mijlocii, nu dispun de cunoștințe adecvate în domeniul metodelor de management, al tehnologiilor și standardelor moderne de producție, în special în sectorul zootehnic și horticol, axându-se preponderent pe experiența de practică tradițională. De asemenea, nivelul de conștientizare, cunoștințe și abilități al acestora cu privire la metode moderne și inovative de procesare și marketing ale produselor agricole, inclusiv în contextul lanțurilor scurte de aprovizionare, este insuficient pentru a putea răspunde cererii pieței și a îndeplini standardele la nivel european. În plus, aceștia nu dețin de suficiente cunoștințe cu privire la practicile de mediu care aduc beneficii biodiversității, solului și apei și nu dețin informații privind practicile agricole care contribuie la o mai bună adaptare la efectele schimbărilor climatice în zonele cu risc și la reducerea emisiilor de GES. Evoluția în sectorul agro-alimentar din România și implicit din teritoriul vizat, necesită pentru micii procesatori un nivel ridicat de informare tehnică, economică și de management al afacerii pentru a îndeplini cu succes standardele UE (siguranță alimentară, sănătatea animalelor, norme de mediu, etc.) și de a face față unui mediu concurențial. Această realitate este generată de inexistența în teritoriul a școlilor și liceelor profesionale în domeniul agricol dar și lipsa, în curricula școlară, a cursurilor vizând domeniile expuse mai sus.

În consecință, acțiunile privind transferul de cunoștințe și acțiuni de informare vizează acompanierea măsurilor de creștere a competitivității și diversificării din agricultură și a necesității restructurării și modernizării sectorului agricol, a încurajării afacerilor orientate spre piață, procesarea și comercializarea produselor agricole, a sporirii cerințelor pentru o gamă largă și diversificată de aptitudini economico-financiare și de management cât și a celor legate de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase cu mediul, bunelor practici de producție agricolă, precum și de utilizare a energiei regenerabile, a aplicării soluțiilor tehnologice și practicilor agricole, care să asigure alternative la combaterea secetei prin metodele de irigații. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare vor fi adaptate la nevoile grupurilor țintă.

Măsura 7 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 1 Favorizarea competitivității agriculturii conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivul specific al măsurii 1: creșterea performanțelor profesionale ale agricultorilor prin acțiuni de transfer de cunoștințe și acțiuni de informare derulate în cadrul programelor de formare profesională de inițiere, perfecționare și specializare etc.

Măsura 1 contribuie la următoarele priorități prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării, în agricultură, silvicultură și zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 - Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, alineatul (1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru acțiuni de formare profesională și de dobândire de competențe,

activități demonstrative și acțiuni de informare. Acțiunile de formare profesională și de dobândire de competențe pot include cursuri de formare, ateliere de lucru și îndrumare profesională.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție DI 1C - Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Acțiunile de formare profesională vor fi orientate pentru a asigura dezvoltarea abilităților și competențelor necesare în vederea îmbunătățirii performanței și a viabilității fermelor pentru o mai bună integrare pe piață precum și pentru îmbunătățirea cunoștințelor de management. Sprijinul acordat prin acțiunile de informare și activitățile demonstrative va asigura fermierilor informații asupra posibilităților de îmbunătățire a eficienței activității și diversificarea producției prin tehnici și tehnologii inovative pentru asigurarea participării și orientării către piață. Sprijinul acordat prin acțiunile de formare profesională va contribui și la instruirea specifică pentru tinerii fermieri în vederea îmbunătățirii nivelului de cunoștințe agricole pentru îmbunătățirea performanțelor generale ale fermelor/exploatațiilor în care sunt instalați.

Măsura 7 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 7 contribuie prin activitățile sale la atingerea următoarelor obiective transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini au un rol deosebit de important în înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a acțiunilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice și de reducere a concentrației de GES din atmosferă (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor).

➤ **Inovare:** Acțiunile de formare profesională și de informare care vor fi finanțate prin această măsură au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar. De asemenea, activitățile demonstrative permit acestora să aibă contact cu echipamente și utilaje moderne, tehnologii inovatoare, să beneficieze de transfer de practici noi etc. Cursurile de formare și sesiunile demonstrative pot stimula inovarea inclusiv prin cooptarea de practicieni inovatori care pot acționa ca factori de diseminare pentru fermierii din jur. De asemenea, interacțiunile de grup, schimburile de experiență, practicile și ideile pot acționa ca un catalizator pentru procesul de inovare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: **Măsura 7** este complementară cu **Măsura 3** și **Măsura 4**, prin faptul că beneficiarii direcți ai acestor măsuri, respectiv tinerii fermieri instalați pentru prima dată într-o fermă/exploatație, dar și fermierii fermelor mici și medii sunt și beneficiarii direcți ai măsurii 7 urmând a fi instruiți în domenii de interes precum inovarea în agricultura vegetală, marketing agricol, măsuri de protejarea a mediului și climei, etc.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 7 contribuie la:

-îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază precum și diseminarea/asimilarea rezultatelor cercetării și inovării, prin acțiuni de formare profesională și dobândire de cunoștințe în rândul fermierilor, în special a tinerilor fermieri.

Măsura sprijină cursuri de formare profesională de scurtă durată (ex: inițiere, perfecționare, specializare), cu perioade diferențiate de pregătire (maximum 40 ore), în funcție de nivelul de pregătire al beneficiarilor finali, precum și de tematica programului de formare profesională, care urmărește:

- îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii agricole și inovative, inclusiv ca urmare a rezultatelor cercetării - în special tineri fermieri și fermierii fermelor mici și medii care vor beneficia de sprijin prin Măsurile 3 și 4;
- diversificarea activităților în exploatațiile agricole - în special tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin măsura 4;
- dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor privind managementul durabil al terenurilor agricole, însușirea cunoștințelor privind implementarea angajamentelor de agro-mediu și climă și agricultură ecologică, care să vizeze cel puțin aspectele legate de completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei, necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor, precum și însușirea de metode de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajului, respectiv protecția mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și reducerea concentrației de GES din atmosferă - în special beneficiari ai măsurii de agromediu și climă, în special pentru fermierii fermelor mici și medii beneficiari ai Măsurii 3;
- managementul general al fermei (contabilitate, marketing, cunoștințe TIC, etc) - în special tineri fermieri și fermierii fermelor mici și medii care vor beneficia de sprijin prin Măsurile 3 și 4.

3. Trimiteri la alte acte legislative:

- Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003. privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- Regulamentului (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- furnizorii de formare profesională

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- **tinerii fermieri** în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, beneficiari ai Măsurii 4 din SDL, dar și ai Măsurii 06 din PNDR 2014-2020, sub-măsurile 6.1 și 6.3, cu condiția să aibă domiciliul stabil în teritoriul vizat de parteneriat și să fie beneficiar, printr-o decizie/contract de finanțare, al unui proiect în cadrul uneia dintre sub-măsurile menționate;
- **fermieri ai exploatațiilor agricole mici și medii** beneficiari ai Măsurii 3 din SDL dar și ai Măsurii 04 din PNDR 2014-2020, cu condiția să aibă domiciliul stabil în teritoriul vizat de parteneriat și să fie beneficiar, printr-o decizie/contract de finanțare, al unui proiect în cadrul uneia dintre sub-măsurile din aferente măsurii respective.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr, 1303-2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014;

-instrument financiar de garantare în condițiile legislației naționale în vigoare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de servicii) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat cu modificările și completările ulterioare.

Cheltuielile eligibile:

- onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);
- cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:
- cazare, masă și transport participanți, după caz;
- materiale didactice și consumabile;
- închirierea de echipamente necesare;
- închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

-alte cheltuieli strict legate de managementul de proiect (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară managementul de proiect acolo unde se justifică).

Cheltuieli neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat.

8. Criteriile de selecție au la bază următoarele principii:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;

- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții de învățământ și/sau instituții de cercetare dezvoltare, în cadrul lansării propunerilor de proiecte;
- Principiul tematicii și grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă identificat la nivelul întregului teritoriu vizat de parteneriat;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei sub-măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 7.097,4 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 7 contribuie la Domeniul de intervenție DI 1C, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

-Numărul total al participanților instruiți - 40;

Totodată, având în vedere specificul agricol al teritoriului dar și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, precum și indicatorul specific LEADER, astfel:

-Număr tineri fermieri beneficiari ai Măsurii 4 instruiți - 4;

-Număr fermieri beneficiari ai Măsurii 2 instruiți - 2.

Principii și criteriile de selecție întrunite de Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA prin măsurile propuse:

Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA întrunește Criteriile de selecție CS 3.1. și CS 3.2. astfel:	
3. Principiul selecției strategiilor care conțin intervenții în infrastructura socială, acțiuni adresate minorităților locale (în special minoritatea romă), intervenții în infrastructura de bandă largă, scheme de calitate, măsuri care implică asocierea	Max 23 puncte
<p>Criteriu îndeplinit:</p> <p>CS 3.1. SDL prevede cel puțin o măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială.</p> <p><i>Includerea măsurii a fost justificată în SDL, în principal pe baza analizei diagnostic a teritoriului. Pentru grupul țintă vizat de măsura propusă, infrastructura socială este insuficient dezvoltată sau inexistentă</i></p> <p>- în analiza diagnostic și SWOT s-a justificat motivul includerii în SDL a unei măsuri dedicată investițiilor în infrastructura socială, deoarece este insuficientă la nivelul teritoriului</p>	<p>Scor întrunit:</p> <p>5 puncte</p>
<p>Criteriu îndeplinit:</p> <p>CS 3.2. SDL prevede cel puțin o măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale (în special minoritatea romă).</p>	<p>Scor întrunit:</p> <p>5 puncte</p>

<p>Includerea măsurii a fost justificată în SDL, în principal pe baza analizei diagnostic a teritoriului, în conformitate cu documentul privind reprezentarea minorităților "Populația stabilă după etnie-județe, municipii, orașe, comune - Recensământul populației și locuințelor 2011" (conform INS), disponibil pe pagina de internet www.madr.ro, secțiunea LEADER.</p> <p>- în analiza diagnostic și SWOT s-a justificat motivul includerii în SDL a unei măsuri dedicată acțiunilor de integrare a minorităților rome</p>	
TOTAL scor întrunit	10 puncte

Principii și criteriile de selecție întrunite de Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA prin complementaritatea și sinergia măsurilor propuse:

Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA întrunește Criteriile de selecție CS 4.1., CS 4.2., CS 4.3. și CS 4.4., astfel:	
4. Principiul selecției calității SDL, reflectată inclusiv de caracterul inovativ al strategiei	Max 45 puncte
<p>Criteriu îndeplinit:</p> <p>CS 4.1. Sinergia dintre măsurile propuse în SDL.. <i>În SDL sunt incluse mai mult de două măsuri care contribuie la aceeași prioritate:</i></p> <p>-SDL include Măsurile 1, 2, 5 și 6 care contribuie la Prioritatea 6</p>	<p>Scor întrunit:</p> <p>10 puncte</p>
<p>Criteriu îndeplinit:</p> <p>CS 4.2. Complementaritatea intervențiilor propuse în SDL <i>Prin SDL se propun măsuri complementare, în sensul că beneficiarii direcți ai unei măsuri sunt incluși în categoriile de beneficiari direcți/indirecți (grupurile țintă) ai altor măsuri.</i></p> <p><i>- În cazul în care SDL prevede cel puțin două măsuri complementare cu cel puțin o măsură din SDL:</i></p> <p>-SDL include Măsurile 3 și 4 care sunt complementare cu Măsura 7</p>	<p>Scor întrunit:</p> <p>10 puncte</p>
<p>CS 4.3. Capacitatea de implementare a SDL Criteriul se punctează fracționat în funcție de modalitatea de îndeplinire a atribuțiilor echipei tehnice a GAL. Se acordă prioritate parteneriatelor care realizează atribuțiile de implementare (management, monitorizare, evaluare și control) utilizând resurse umane proprii după cum urmează:</p> <p>- funcțiile de management și monitorizare/evaluare și altă atribuție îndeplinite de patru (4) persoane angajate în baza unor contracte individuale de muncă/minim 4 ore</p>	<p>Scor întrunit:</p> <p>15 puncte</p>
<p>CS 4.4. Contribuția SDL la realizarea indicatorului specific priorității 6B - creare de locuri de muncă Criteriul se va puncta acordându-se 0,5 puncte pentru fiecare loc</p>	<p>Scor întrunit:</p> <p>2 puncte</p>

de muncă creat în cadrul proiectelor finanțate prin GAL, până la un maxim de 7 puncte: -SDL propune crearea a minim 4 locuri de muncă	
CS 4.5. Contribuția măsurilor din cadrul SDL la obiectivele transversale Criteriul se consideră îndeplinit dacă în SDL sunt propuse măsuri care contribuie la obiectivele transversale "mediu și climă": - toate măsurile propuse în SDL contribuie la obiectivele transversale "mediu și climă"	Scor întrunit: <i>3 puncte</i>
TOTAL scor întrunit	40 puncte

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Măsurile incluse în Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA sunt complementare și contribuie la obiectivele strategiilor naționale și județene în anumite domenii ale economiei naționale.

1. **Măsura 6** cu adresabilitate directă sprijinirii acțiunilor de integrare și incluziune a minorităților locale - în cazul teritoriului Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA este vorba de minoritatea romă care este unica minoritate de la nivelul teritoriului - este complementară și contribuie la îndeplinirea obiectivelor *Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020*, aprobată recent prin Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 cu modificările și completările ulterioare. Pornind de la definiția UE a *incluziunii sociale* ca fiind *procesul care conferă persoanelor confruntate cu riscul sărăciei și excluziunii sociale oportunitățile și resursele necesare pentru a participa pe deplin la viața economică, socială și culturală, pentru a se bucura de un standard de viață și bunăstare considerat normal în societatea în care trăiesc*, incluziunea socială asigurând *participarea sporită a acestor persoane la luarea deciziilor care le afectează viața, precum și accesul la drepturile fundamentale*, documentul strategic al guvernului invocă și propune, între altele, *necesitatea parteneriatului permanent cu societatea civilă în toate etapele de intervenție publică*. Ori, obiectivul specific al **Măsurii 6**, este *creșterea incluziunii sociale a minorității rome prin acțiuni de cooperare între mediul public și asociativ*. Strategia la care am făcut referire reprezintă o revizuire a Strategiei din anul 2011 date fiind noile realități și provocări sociale - evidențiate la *Recensământul populației și al locuințelor din 2011* - și țintele europene asumate în Strategia Europa 2020, obiectivul național asumat prin *Programul Național de Reformă* fiind acela de reducere a numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială cu 580.000 persoane până în anul 2020, în contextul dat de accesarea de fonduri europene în perioada 2014-2020. Același document programator relevă că în ciuda progreselor înregistrate în ultimii 10 ani, se menține o diferență și în privința calității locuirii populației rome: în 2011, 36% dintre gospodăriile rome aveau acces la rețeaua publică de apă potabilă, în contextul în care, conform datelor INSSE, 61,2% dintre toate gospodăriile din România aveau acces la apă curentă prin rețeaua publică, iar 24% dintre locuințele romilor din România aveau acces la canalizare (rețeaua publică sau fose septice), față de 43,5% la nivel național. De asemenea, o pondere de 16% aveau toaletă cu apă curentă, spre deosebire de 42% din populația României, iar 68% au toaletă în curte sau în afara locuinței. **Măsura 6** și propune, între altele, să creeze mecanismele necesare între administrația publică și ONG-urile reprezentând minoritatea romă din teritoriul parteneriatului în scopul identificării și rezolvării acestor situații care conduc la segregarea comunităților de romi. Așa cum a arătat Comisia Europeană, cauzele principale ale excluziunii sociale sunt: sărăcia, lipsa competențelor de bază și a oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții sau discriminarea, cauze care explică și decalajul social dintre cetățenii români aparținând minorității rome și restul populației. Datele arată că populația romă este afectată în proporție semnificativ mai mare, comparativ cu restul populației de: rată scăzută de ocupare, rată ridicată de părăsire timpurie a școlii, acumulare educațională scăzută și sărăcie. **Măsura 6** este complementară totodată și cu Programul Operațional Capital Uman care își propune să sprijine "Comunitățile marginalizate rome" care sunt acele zone/comunități în care populația aparținând minorității rome reprezintă minimum 10% din totalul populației la nivelul comunității.

2. **Măsura 1** al cărei obiectiv general este *crearea, extinderea, reabilitarea și/sau modernizarea, inclusiv dotarea infrastructurii și serviciilor publice de bază la scară mică* care vizează, între altele, rezolvarea problemelor comunităților cu risc de sărăcie, **Măsura 5** care are ca obiectiv general *crearea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii sociale* destinată incluziunii și reintegrării sociale a categoriilor defavorizate în teritoriul parteneriatului și **Măsura 4** care are ca obiectiv general *sprijinirea pentru tinerii fermieri pentru instalarea pentru prima dată ca șefi de exploatație într-o exploatație/fermă agricolă*, prin care se urmărește creșterea gradului de ocupare în agricultură, sunt de asemenea complementare cu *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020*, în ce privește obiectivele de extindere și modernizare a infrastructurii în zonele rurale - drumuri și utilități de bază (în principal apă, canalizare și gaze naturale), a celor privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor agricultori, a celor privind incluziunea persoanelor defavorizate (copii, adulți etc). Potrivit documentului strategic, obiectivul național este ca *toți cetățenii să aibă oportunități egale de a participa în societate, să fie apreciați și valorizați, să trăiască în demnitate, iar nevoile lor elementare să fie satisfăcute*. În acest context, *incluziunea socială a grupurilor vulnerabile și reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu 580.000, până în anul 2020, față de anul 2008, conform țintei asumate de România în vederea îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020, reprezintă rezultatul principal vizat de strategie*.

În același timp, strategia de dezvoltare locală a teritoriului Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, prin **Măsura 1** și **Măsura 5**, vine în întâmpinarea *Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița 2012-2020*, al cărei obiectiv specific, între altele, este și *Obiectivul strategic 5. Creșterea calității vieții pentru locuitorii județului Dâmbovița*, obiectivele specifice *5.2 Extinderea accesului la serviciile publice de bază și 5.3 Sporirea accesului la servicii publice pentru grupuri vulnerabile în zone critice*. Obiectivul specific 5.2 vizează exclusiv mediul rural, *țintind să transforme, gradual comunele dâmbovițene în spații care concurează pentru atragerea și păstrarea tinerilor, a profesioniștilor, a investițiilor creatoare de locuri de muncă, printr-o ofertă care îmbină puternica identitate locală cu servicii publice adecvate*. Îmbunătățirea calității vieții în mediul rural nu se poate realiza în absența unei acoperiri adecvate a serviciilor publice de bază, în special a rețelelor de alimentare cu apă și a celor de apă uzată. Totodată, se arată în strategia județeană, Obiectivul 5.3, *este dedicat acelor zone și grupuri confruntate cu probleme de funcționalitate socială și poate fi atins printr-o structură partenerială largă, unde sectorul public cooperează îndeaproape cu sectorul privat și cel terțiar pentru a găsi răspuns nevoilor acute în termeni de accesibilitate și integrare*. Asumarea de responsabilități a autorităților publice locale în domeniul serviciilor primare reprezintă un pas în plus către descentralizarea și eficientizarea acestor activități, însă trebuie pregătită prin întărirea capacității APL de a gestiona aceste noi responsabilități. *Presiunea asupra resurselor județene în domeniul serviciilor sociale poate fi redusă și prin externalizare către sectorul ONG, realizată prin apeluri competitive*. În domeniul creșterii performanțelor în agricultură, strategia de dezvoltare locală vine de asemenea cu **Măsurile 3, 4 și 7** care sunt complementare cu același document programator al județului Dâmbovița, în speță cu *Obiectivul specific 3.1. Întărirea lanțurilor valorice pentru domeniile cu productivitate mare*. Planul strategic județean prezintă efectele fragmentării din lanțul valoric al sectorului agro-industrial, care produce efecte nedorite oriunde în economia României, dar care are un impact mult mai mare în zonele de mare potențial, așa cum este Dâmbovița, în special localitățile din

teritoriul vizat de parteneriat: *producătorii sunt deconectați de piață lipsindu-le capacitatea de a negocia prețuri și contracte mai bune și de a transforma profiturile în investiții de creștere a capacității fermelor. Slaba dezvoltare a industriei alimentare, absența investițiilor în procesare păstrează sectorul la o valoare adăugată foarte mică. Eforturile neordonate în ceea ce privește marketing-ul produselor alimentare mențin nevalorificat capitalul de imagine al județului.* În consecință, strategia județului Dâmbovița își propune un set de măsuri pentru conectarea acestor elemente, cu scopul creșterii valorii adăugate pentru sectorul agro-alimentar, între care și *Măsura 314 Crearea brand-urilor alimentare dâmbovițene*, pornind de la ideea că poziționarea județului ca principal furnizor de produse perisabile pentru Municipiul București nu se poate realiza fără promovarea coerentă a unor brand-uri alimentare locale în cadrul unei strategii de marketing bine pusă la punct. În cadrul aceluiași *Obiectiv specific 3.2. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a sectorului agro-alimentar*, care include și măsura prezentată mai sus, există și o alta, *Măsura 321 Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a sectorului agro-alimentar și prin capacități de stocare-depozitare* din aceeași strategie județeană, care vizează chiar amplasarea unor depozite de mare capacitate pentru categoriile de produse cheie (legume, cartofi), adiacente rutelor majore de transport.

3. *Măsura 1* al care vizează modernizarea infrastructurii și serviciilor publice din mediul rural, *Măsura 2* al cărei obiectiv general este *sprijinirea activităților de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă* și *Măsura 5* care vizează infrastructura socială în teritoriul parteneriatului sunt complementare cu prioritățile de dezvoltare enunțate în PLANUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI PRAHOVA ÎN PERIOADA 2014-2020. Astfel, *Măsura 1* din SDL este complementară cu măsurile care vizează *Prioritatea 1. Dezvoltarea durabilă a infrastructurii județene și locale, inclusiv a infrastructurii turistice* al cărei obiectiv este *creșterea atractivității și accesibilității județului prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor în vederea promovării dezvoltării durabile*, cu un număr de măsuri corespunzător categoriilor de infrastructură prezente în județ, respectiv *Măsura 1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport*, *Măsura 1.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități și servicii publice* și *Măsura 1.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru turism, sport, patrimoniul natural și cultural, activități recreative* și în același timp cu *Măsura 4.4. Eficientizarea consumului de energie și promovarea utilizării resurselor regenerabile* inclusă în *Prioritatea 4. Protecția mediului și creșterea eficienței energetice*. *Măsura 2* este complementară cu *Măsura 3.1. Sprijinirea dezvoltării sectorului IMM, cu precădere a celor bazate pe cunoaștere* care urmărește îndeplinirea obiectivului *Priorității 3. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor, creșterea competitivității economice*, respectiv *Dezvoltarea economică a județului prin stimularea competitivității IMM-urilor*. *Măsura 5* este complementară cu *Măsura 6.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate și asistență socială* care vizează *Prioritatea 6. Susținerea sănătății și asistenței sociale*. *Măsura 5* este complementară totodată și cu Programul Operațional Capital Uman care își propune să sprijine activități/sub-activități în domeniul dezvoltării/furnizării de servicii sociale/ medicale/ medico-sociale, în special.

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

Pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei, GAL preia funcțiile administrative principale, respectiv:

- pregătirea documentelor (ghiduri, formulare ale cererilor de finanțare etc) și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- animarea teritoriului, prin informarea și promovarea asupra implementării strategiei;
- primirea, analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor și implicit a strategiei;
- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, a dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare, etc;
- aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

În consecință, Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA va stabili un plan de acțiune general, care vizează întreaga perioadă de implementare a SDL. Planul de acțiune va cuprinde:

1. Un calendar estimativ al activităților de implementare a strategiei în care vor fi stabilite termenele de realizare a acțiunilor, semestrial, pe o durată de 3 ani, urmând ca următorii ani, până în 2023, GAL să deruleze acțiuni de monitorizare a rezultatelor SDL respectiv a rezultatelor și obiectivelor proiectelor beneficiarilor publici/privați conform angajamentelor din contractele de finanțare, astfel:

- Activitatea de pregătire, lansare și publicare a apelurilor de selecție pentru toate Măsurile - semestrul I; GAL se angajează că va lansa *Măsura 5 - Investiții în infrastructura socială*, cu prioritate, respectiv încă din primul semestru de implementare a SDL.

- Animarea teritoriului- permanent;

- Derularea apelurilor de selecție - semestrul I, semestrul II, semestrul III, semestrul IV;

- Analiza, evaluarea și selecția proiectelor- semestrul II, semestrul III și semestrul IV;

- Verificarea respectării contractelor de finanțare, a conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar) - semestrul III, IV, V și VI;

- Activități de achiziție publică de servicii/bunuri, financiare și de contabilitate, juridice, de resurse umane: permanent;

- Întocmirea cererilor de plată, a dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare - semestrial, până la încheierea contractului de finanțare;

- Activități de instruire a angajaților și liderilor locali ai GAL- semestrul I și semestrul II;

- Monitorizarea, evaluarea rezultatelor proiectelor contractate și raportarea - permanent, până în 2013;

- Monitorizarea, evaluarea și raportarea implementării și rezultatelor SDL - permanent până în 2023;

2. Resursele umane implicate în aplicarea planului de acțiune, respectiv responsabilități pentru implementarea acțiunilor (personalul angajat/serviciile externalizate/parteneri etc.). Pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală resursele umane implicate în procesul de gestionare, management, monitorizare, verificare și control vor fi asigurate în cea mai mare parte de personalul angajat al GAL, respectiv:

2.1. Personalul angajat al GAL - însărcinat cu atribuții de gestionare, management, monitorizare, verificare și control. Echipa de implementare va fi formată, conform Regulamentului de Organizare și Funcționare a GAL, prezentat la *CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL*, din:

- a) MANAGER (Responsabil administrativ) - 1 persoană;
- b) CONTABIL (Responsabil financiar) - 1 persoană;
- c) ANIMATORI (responsabili animare, monitorizare, verificare) - 2 persoane;
- d) SECRETAR - 1 persoană.

Totodată datorită diversității domeniilor tehnice pe care le implică strategia, sectorul tehnic va fi externalizat către consultanți de specialitate care au capacitatea tehnică necesară pentru realizarea acestor activități. Firmele de specialitate, ale căror servicii vor fi contractate în acest sens, vor trebui să aibă experiența necesară pentru desfășurarea activităților menționate mai sus, precum și abilități generale privind auditul extern, managementul proiectelor, dreptul comercial, achiziții publice, informare și promovare.

2.2. Serviciile externalizate vizează următoarele activități tehnice de specialitate:

- a) auditul extern a proiectului, precum și asistența tehnică juridică în procesul derulării contractelor de servicii/produse;
- b) asistența tehnică în managementul proiectului, respectiv în implementarea strategiei, la nivel de supervizare tehnică, precum și în elaborarea ghidurilor și cererilor de finanțare, etc;
- c) formarea profesională a angajaților și liderilor locali ai GAL;
- d) animarea teritoriului, informarea și promovarea strategiei, constând în publicarea, editarea și tipărirea de materiale informative și de promovare.

2.3. Partenerii GAL vor fi implicați, direct, în procesul de implementare a strategiei și de selecție a proiectelor prin structurile GAL aprobate odată cu constituirea juridică, respectiv, Adunarea Generală a Asociaților și Consiliul Director, acesta din urmă fiind forul care aprobă calendarul lansărilor apelurilor de selecție și orice modificări aduse la SDL, Comitetul de Selecție a Proiectelor și Comisia de Soluționare a contestațiilor implicate în procesul de selecție a proiectelor.

3. Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse, bugetul alocat costurilor de funcționare GAL și resursele externe utilizate vor fi corelate cu acțiunile propuse.

Resursele financiare ale GAL au fost alocate în limitele prevăzute, respectiv un procent de maxim 20% din costurile publice totale efectuate pentru această strategie, așa cum s-a arătat în *CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei*, respectiv 273.041 Euro (pentru componenta A - funcționarea GAL - 80% și pentru componenta B - instruire și animarea teritoriului - 20%, după selecția strategiei).

Pentru funcționarea GAL, sunt eligibile și au fost prevăzute costuri legate de managementul implementării strategiei, respectiv costurile de funcționare, costurile de personal, costurile de instruire, costurile legate de comunicare, costurile financiare, precum și costurile legate de monitorizarea și evaluarea strategiei (conform articolului 34 (3) (g) Regulamentul 1303/2013) și prevederilor *Sub-măsurii 19.4 - Sprijin pentru costurile de funcționare și animare*:

Pentru Componenta A, cheltuielile de funcționare a Grupului de Acțiune Locală nu depășesc 80% din totalul alocat Sub-măsurii 19.4 și vor acoperi următoarele tipuri de cheltuieli:

- cheltuieli de personal (salarii, diurnă, transport etc);

- cheltuieli pentru servicii tehnice de audit, consultanță, asistență tehnică și financiară și expertiză legată de implementarea strategiei GAL, monitorizarea și evaluarea,etc;
- cheltuieli aferente sediului administrativ al GAL (închiriere, dotare, servicii întreținere, utilități, comunicare-poștă etc) din teritoriul GAL;
- cheltuieli pentru achiziția de echipamente de birotică și electronice, precum și a consumabilelor necesare pentru desfășurarea activităților GAL;
- cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor GAL și ale comitetului de selecție;
- cheltuieli de participare la activitățile rețelei naționale și Rețelei Europene De Dezvoltare Rurală, ale FNGAL și la cele organizate de Autoritatea de Management pentru PNDR;
- cheltuieli cu achiziția unui singur mijloc de transport de către GAL (autovehicul) cu o valoare de maximum 18.000 euro fără TVA, dar și cheltuieli ocazionate de utilizarea, întreținerea, asigurarea mijlocului de transport achiziționat, precum și orice alte cheltuieli conexe;
- orice alte cheltuieli de funcționare a GAL justificate.

Pentru Componenta B animarea teritoriului, cheltuielile cu activitățile de instruire și animare a teritoriului nu depășesc 20% din totalul alocat Sub-măsurii 19.4 și vor acoperi următoarele tipuri de cheltuieli vizând:

- instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților GAL, dar și a liderilor locali din teritoriul GAL privind implementarea SDL prin seminarii și grupuri de lucru;
- animarea teritoriului (activități de promovare sau informare).

Costurile de funcționare și cheltuielile de animare vor fi asociate direct implementării SDL și vor fi suportate pe teritoriul GAL, cu excepția participării la activitățile Rețelei Naționale și Rețelei Europene de Dezvoltare Rurală și la activitățile de instruire/dezvoltarea competențelor, unde costurile sunt eligibile și dacă se realizează în afara teritoriului GAL.

GAL a prevăzut și proceduri și instrucțiuni cu privire la evaluarea/ monitorizarea proprie a SDL, care reprezintă un instrument ce contribuie la managementul GAL și la colectarea de date utile la nivelul programului.

Viitorul GAL, odată constituit juridic, va beneficia de **resursele materiale** ale asociației Grupul de Acțiune Locală Dărmănești-I.L.Caragiale-Vlădeni, care își desfășoară și în prezent activitatea la sediul din comuna Dărmănești, (în baza unui contract de comodat cu primăria comunei Dărmănești) dispunând de următoarele resurse:

- Mobilier pentru arhivarea documentelor elaborate în cadrul implementării strategiei;
- Echipamente și aparatură minimă de lucru pentru angajați (desktop și laptop-uri, copiator, videoproiector, etc); pe parcursul implementării Strategiei, viitorul GAL va achiziționa noi resurse materiale, bunuri, produse, în raport de necesități și cu respectarea eligibilității și rezonabilității prețurilor.

Mai jos este prezentată o propunere estimativă de buget a GAL pentru ambele componente A și B, după ce va fi acordat și bonusul pentru SDL Categoria I:

Propunere Buget Componenta A - 80%	Total cheltuieli
Denumirea capitolelor de cheltuieli	(euro)
Cap. I Cheltuieli cu personalul GAL	199.941
Cap. II Cheltuielile funcționare pentru derularea activitatii GAL	20.000
Cap. III Cheltuieli pentru servicii externalizate	53.100
TOTAL Valoare (fără TVA)	273.041

Propunere Buget Componenta B - 20%	Total cheltuieli
------------------------------------	------------------

Denumirea capitolelor de cheltuieli	(euro)
Cap. I Cheltuieli pentru instruirea și/sau dezvoltarea competențelor angajaților și liderilor locali GAL privind implementarea SDL	25.000
Cap II Cheltuieli pentru animarea teritoriului (animarea teritoriului, informarea și promovarea SDL)	43.275
TOTAL Valoare (fără TVA)	68.275

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Asociația Grupul de Acțiune Locală Dărmănești-I.L. Caragiale-Vlădeni, reprezentant legal al Asociația Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, a realizat, în perioada 15.12.2015-16.03.2016, în cadrul sprijinului financiar nerambursabil acordat prin *Submăsura 19.1 "Sprijin pregătit pentru elaborarea Strategiilor de Dezvoltare Locală"*, pentru proiectul *Sprijin pregătit în vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală pentru Grupul de Acțiune Locală Cricov-Provița-Prahova*, finanțat prin *Decizia de finanțare nr. D1910000011533100007/15.12.2015* activități de animare a teritoriului, de informare publică, precum și de consultare publică prin întâlniri consultative cu partenerii, activități care au făcut parte din procesul de implicare a comunităților locale în elaborarea SDL și a rezultatelor obținute în urma acestora.

Astfel, în perioada sus-menționată, conform *Anexei 1 - Cererea de finanțare la Decizia de finanțare nr. D1910000011533100007/15.12.2015* pentru proiectul *Sprijin pregătit în vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală pentru Grupul de Acțiune Locală Cricov-Provița-Prahova* finanțat și conform *Raportului intermediar nr. 122/17.03.2016*, întocmit în cadrul proiectului și avizat de către OJFIR cu *Notificarea nr. 499/28.03.2016*, au fost realizate, integral, activitățile minime obligatorii care au asigurat implicarea comunității în elaborarea SDL respectiv:

- cel puțin o activitate de animare la nivelul fiecărei UAT din cadrul teritoriului;
- convocarea a cel puțin trei întâlniri ale partenerilor la nivelul teritoriului, în UAT reprezentative.

Astfel, în cadrul Capitolului I din Bugetul Indicativ, în cadrul **ACTIVITĂȚII DE ANIMARE ȘI CONSULTARE A POPULAȚIEI ȘI PARTENERILOR**, au fost propuse și s-au realizat informarea și constientizarea populației teritoriului, dar și consultarea partenerilor, asupra abordării LEADER și inițiativei parteneriatului privind dezvoltarea teritoriului, a obiectivelor și scopului proiectului și a necesității și oportunității acestuia pentru dezvoltarea economică, socială și culturală a teritoriului, prin următoarele activități:

- **Subactivitatea 1.3: Caravană informativă și de animare a teritoriului** - activitatea s-a desfășurat în perioada 12-14 ianuarie 2016, a constat în 3 acțiuni de animare publică, care s-au desfășurat în fiecare din cele 10 UAT-uri precedând sesiunile de informare și animare a teritoriului. Activitatea presupune realizarea unei acțiuni de informare „din poartă în poartă”, realizându-se prin distribuirea a 5.000 pliante către populația teritoriului, direct pe stradă sau din poartă în poartă, înaintea seminariilor de informare. Subiectele prezentate în materialele informative s-au referit la: De ce Grup de Acțiune Locală? - Inițiativa realizării Grupului de Acțiune Locală “Cricov-Provița-Prahova”; Caracteristici, particularități și avantaje ale realizării Grupului de Acțiune Locală “Cricov-Provița-Prahova”.
- **Subactivitatea 1.1.: Organizare sesiuni de informare și animare a teritoriului** - activitatea a constat în organizarea și susținerea de sesiuni de informare în toate cele 10 UAT-uri componente ale teritoriului, la care au fost invitate și au participat

minim 20 persoane/sesiune din rândul actori locali, lideri de opinie și orice alte persoane ce doresc a fi informate cu privire la inițiativa Parteneriatului “Cricov-Provita-Prahova” de realizare a unui Grup de Acțiune Locală. Cu acest prilej, au fost distribuite participanților 200 pliante informative, 200 broșuri informative, 200 pixuri (câte 20 exemplare din fiecare/seminar). De asemenea, sesiunile de informare au fost anunțate prin postarea a 30 de afișe pe întreg teritoriul parteneriatului. Materialele informative au prezentat subiecte precum: De ce Grup de Acțiune Locală? - Inițiativa realizării Grupului de Acțiune Locală “Cricov-Provita-Prahova”; Caracteristici, particularități și avantaje ale realizării Grupului de Acțiune Locală “Cricov-Provita-Prahova”; Crearea unei dinamici colective în jurul „teritoriului-proiect” - Întregul reprezintă mai mult decât însumarea părților - abordare multisectorială în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală realizată la nivelul teritoriului ocupat de Parteneriat „Cricov-Provita-Prahova”

- **Subactivitatea 1.2.: Organizare întâlniri de lucru și consultative** - activitatea a constat în organizarea a 3 întâlniri consultative în 3(trei) din cele 10 UAT-uri care formează teritoriul vizat, considerate reprezentative, respectiv: Dărmănești, Gura-Ocniței, ambele comune din județul Dâmbovița și Mănești din județul Prahova, în zilele de 07, 11 și 15 martie 2016. La întâlniri au fost invitați să participe partenerii locali, minim 15 persoane/întâlnire invitate din partea celor 22 de parteneri ai Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, în vederea consultării acestora asupra analizei diagnostic a teritoriului, analizei SWOT și a liniilor directoare ale strategiei de dezvoltare locală. Cu acest prilej, au fost distribuite participanților 45 invitații, 45 pliante informative, 45 broșuri informative, 45 pixuri. Materialele de informare au prezentat subiecte precum: analiza diagnostic, analiza SWOT și liniile directoare de scriere a Strategiei de Dezvoltare Locală

Toate activitățile au fost desfășurate, în perioada 15 decembrie 2015 - 15 martie 2016, conform *Deciziei de finanțare nr. D19100000011533100007/15.12.2015, Anexa nr. 16 - Graficul de implementare*, modificată prin *Nota de aprobare nr. 138/27.01.2016, Nota de aprobare nr. 371/02.03.2016 și Nota de aprobare nr. 575/11.04.2016*, prin care s-a prelungit perioada de implementare a activităților proiectului astfel: activitățile de animare, informare și consultare, până cel mai târziu la data de 31.03.2016, iar a activităților de elaborare a strategiei de dezvoltarea locală până la data de 28.04.2016.

Procesul de animare a teritoriului, de consultare a partenerilor și de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală a fost consemnat în următoarele documentele justificative care au fost depuse și ca anexe la *Raportul intermediar nr. 122/17.03.2016*, respectiv *liste de participanți, rapoarte activitate, procese verbale, modele de chestionare* utilizate, documente care se atașează la SDL ca **Anexa 6 - Documente justificative privind animarea.**

În etapa de animare și elaborare a SDL, s-a asigurat atât promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, dar și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, prin faptul că la toate activitățile de animare a teritoriului, de informare publică și de consultare a partenerilor au fost invitate și au participat în egală măsură actori, lideri locali, parteneri, reprezentanți ai mediului public, privat și asociativ, persoane de sex masculin și feminin, tineri și adulți, persoane de religie diversă, origine română, dar și persoane de etnie romă din rândul ONG-urilor care reprezintă interesele minorității rome,

a femeilor și tinerilor, deopotrivă, la nivelul teritoriului parteneriatului. Aceasta reiese în mod evident din listele de participanți atașate la SDL, la *Anexa 6* menționată mai sus.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Odată organizat sub formă juridică, viitorul GAL va proceda la alegerea și stabilirea organelor de conducere care vor avea rolul de gestionare și supervizare a implementării strategiei de dezvoltare locală, dar și a organelor de execuție, respectiv a echipei de implementare a strategiei care va avea responsabilități precise de monitorizare, evaluare și control.

Mecanismul de gestionare, monitorizare, evaluare și control implementat de GAL în scopul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, presupune activitățile:

- luarea rapidă a deciziilor vizând implementarea strategiei;
- identificarea și managementul riscurilor în implementarea strategiei;
- gestionarea corectă și operativă a resurselor financiare, materiale și umane;
- verificarea și monitorizarea, precum și evaluarea și controlul:
  - planului de acțiune și a rezultatelor așteptate pentru implementarea strategiei;
  - obiectivelor măsurilor și a indicatorilor fizici prestabiliți;
  - indicatorilor financiari ca urmare a raportului dintre valoarea alocată și rata de absorbție;
  - indicatorilor de eficiență, stabilită ca raport între acțiunile realizate și resursele financiare și umane implicate.

Pentru realizarea acestor activități vor fi elaborate *piste de audit* pentru fiecare din activitățile importante pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală și anume:

- pregătirea, organizarea și evaluarea sesiunilor de depunere proiecte;
- pregătirea, organizarea și evaluarea activității de animare (informare și promovare, publicitate a proiectului dar și a Strategiei și rezultatelor acestora etc) a teritoriului;
- pregătirea, organizarea, evaluarea și controlul activităților externalizate: audit, consultanță juridică, cenzorat și de management al implementării proiectului, formare profesională, publicitate, etc.

Pentru stabilirea structurilor/organelor/compartimentelor de conducere și de execuție, precum și a sarcinilor ce revin fiecărui organism intern, se va întocmi și aproba *Regulamentul de Organizare și Funcționare al GAL* care va avea cel puțin următoarea structură:

Capitolul I - Rolul și funcțiile GAL. În acest capitol vor fi menționate, în subcapitolul introductiv *Dispoziții generale*, forma juridică a GAL în baza *OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*, decizia de autorizare în baza căreia funcționează ca GAL autorizat, emisă de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și funcțiile principale pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite, respectiv:

- a) *de strategie*, prin care elaborează, în conformitate cu politica și prioritățile de dezvoltare ale Uniunii Europene și Guvernului României, strategia de dezvoltare locală;
- b) *de reglementare*, prin care asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional pentru realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate;
- c) *de administrare*, prin care asigură administrarea patrimoniului asociației;

d) *de reprezentare*, prin care asigură, reprezentarea pe plan intern și extern, în domeniul său de activitate;

e) *de coordonare* a utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate asociației de Uniunea Europeană în domeniul dezvoltării rurale a teritoriului pe care îl reprezintă.

Capitolul 2 - Atribuțiile principale și structura de organizare. În acest capitol vor fi menționate într-un subcapitol distinct, în principal, atribuțiile și sarcinile obligatorii și esențiale pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală care revin GAL, în conformitate cu art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, și care vizează în mod special următoarele:

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei;
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare;
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse;
- selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
- monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

În plus, vor fi menționate și alte atribuții precum:

- colaborarea cu alte entități pe plan național și internațional, care au scopuri similare, precum și cu alte organizații indiferent de forma de organizare care participă la programul LEADER, în cadrul acțiunilor de cooperare;
- îmbunătățirea mediului și spațiului teritoriului GAL, creșterea calității vieții și diversificarea activităților economice prin implementarea strategiei de dezvoltare locală;
- promovarea teritoriului Grupului de Acțiune Locală și asocierea ei cu alte regiuni din țară și străinătate.

În același capitol, vor fi descrise și *structura organizatorică* și funcțiile administrative stabilite la nivelul GAL pentru implementarea SDL care sunt în conformitate cu fișa sub-măsurii 19.4 „Sprijin pentru costurile de funcționare și animare” și care vizează: mecanismele de gestionare, monitorizare, evaluare și control a SDL, dar și mecanismul de monitorizare pentru proiectele selectate de GAL.

Structura organizatorică cuprinde următoarele compartimente:

1. **Adunarea Generală a Asociațiilor**, formată din membri parteneri GAL;
2. **Consiliul Director**, format din 5 membri, din care unul având funcția de președinte, un vicepreședinte și 3 membri;
3. **Cenzorul**, selectat din afara partenerilor GAL;

4. **Comitetul de Selecție al Proiectelor**, format din 7 membri din rândul partenerilor, cu o pondere de peste 50% de reprezentativitate a partenerilor proveniți din mediul privat și asociativ;

5. **Comisia de Soluționare a Contestațiilor**, formată din 7 membri din rândul partenerilor, cu o pondere de peste 50% de reprezentativitate a partenerilor proveniți din mediul privat și asociativ;

6. **Compartimentul administrativ**. Pentru desfășurarea eficientă a activităților specifice enunțate mai sus, GAL va avea un *Compartiment administrativ* care va avea următoarea componență:

a) **Manager (responsabil administrativ)**: în structura GAL va fi angajat, cu normă întreagă de muncă (8ore/zi), un manager care va coordona activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru; managerul va fi totodată și responsabil cu *managementul integrat al implementării strategiei* dar și cu *verificarea, evaluarea și selecția proiectelor* ce se vor depune la GAL îndeplinind și alte atribuții;

b) **Contabil (responsabil financiar)**: în structura GAL va fi angajat, cu normă întreagă de muncă (8ore/zi), un contabil care se va ocupa de supravegherea și controlul gestiunii financiar-contabile a GAL-ului; contabilul va fi și responsabil cu *managementul implementării strategiei (domeniul financiar)*, dar și cu *verificarea, evaluarea și selecția proiectelor* ce se vor depune la GAL îndeplinind și alte atribuții;

c) **Animatori (responsabili cu animarea, monitorizarea și verificarea)**: în structura GAL vor fi angajați, cu normă întreagă de muncă (8ore/zi), 2 animatori care vor desfășura activități de animare a teritoriului, unul dintre animatori fiind însărcinat și cu *managementul implementării strategiei (monitorizarea și controlul proiectelor)*;

f) **Secretar**: va fi angajat, cu normă întreagă de muncă, cu rolul de a asigura planificarea și coordonarea activităților administrative; secretarul va fi totodată și responsabil cu *managementul implementării strategiei (domeniul administrativ)*, cu *verificarea, evaluarea și selecția proiectelor* ce se vor depune la GAL îndeplinind și alte atribuții;

f) **Consultanți externi/Servicii externalizate**: în funcție de necesități și pentru buna desfășurare a activităților GAL, vor fi angrenați în procesul de supervizare a activităților de implementare a strategiei, pe bază de contract de servicii externalizate următorii consultanți externi astfel:

- **auditor** - asigură auditul proiectului și întocmirea rapoartelor de audit intermediare și final;

- **jurist** - asigură, supraveghează și controlează procesul de atribuire și achiziție publică a contractelor de servicii/bunuri, etc.

- **experți consultanți în managementul proiectelor** - asigură asistența tehnică de specialitate în procesul de implementare a proiectului, având rolul de supervisor al activităților desfășurate de angajații GAL în implementarea proiectului finanțat prin Submăsură 19.4;

- **experți în formare profesională** - asigură instruirea resurselor umane pentru procesul de achiziții publice, investiții și inventariere a patrimoniului GAL;

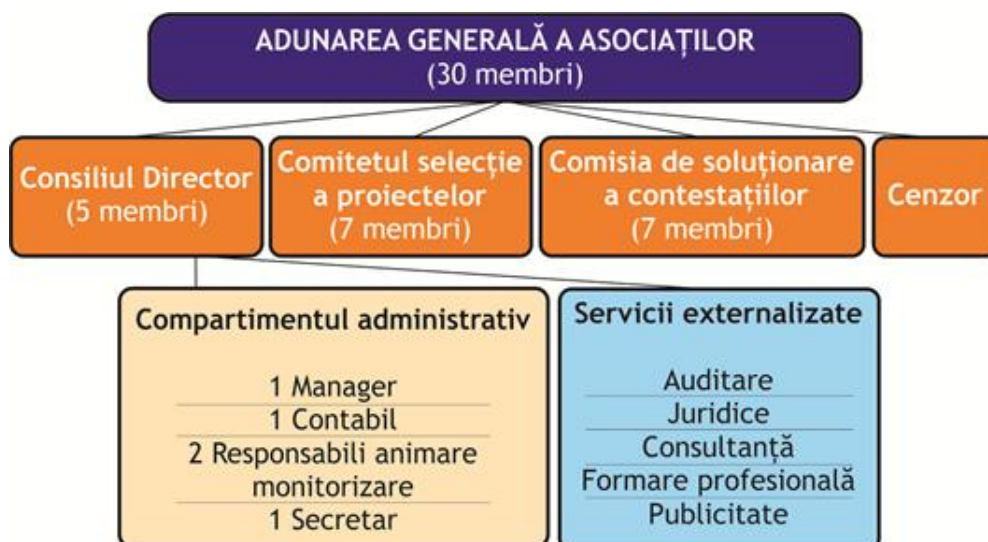
- **experți în publicitate și organizare evenimente** - asigură publicitatea și informarea asupra proiectului și strategiei de dezvoltare locală, organizarea evenimentelor de promovare a strategiei GAL-ului, crearea website-ului GAL, a altor materiale de informare și promovare, proiectarea și designul materialelor de informare/promovare (pliante, broșuri, publicații, ghiduri etc. cu respectarea elementelor de identitate vizuală ale PNDR 2014-2020;

Viitorul GAL, care va funcționa pe structura organizatorică a Asociației Grupul de Acțiune Locală Dărmănești-I.L. Caragiale-Vlădeni, va beneficia de experiența și competențele profesionale acumulate, în perioada 2013-2015, de către personalul angajat în managementul, monitorizarea, evaluarea (verificarea și selecția proiectelor) și controlul implementării SDL, astfel că toate aceste activități vor fi realizate cu resursele umane proprii: managerul, 2 responsabili cu animarea teritoriului și monitorizarea, precum și contabilul și secretarul vor avea în fișele de post atribuții precise în îndeplinirea funcțiilor *de management, monitorizare, evaluare și control a implementării proiectului* finanțat prin Sub-măsura 19.4 și implicit a SDL, a proiectelor depuse de beneficiari și de către GAL, în cadrul contractelor individuale de muncă cu normă întreagă de muncă (8 ore/zi). Totodată, *managerul, contabilul și secretarul asigură activitatea de verificare și selecție a proiectelor* depuse la GAL.

<p>În concluzie, Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA întrunește <i>Criteriul de selecție CS 4.3 Capacitatea de implementare a SDL</i>, obținând <i>15 puncte</i> pentru asigurarea funcției de management, monitorizare/evaluare, precum și alte atribuții de minim 4 persoane angajate în baza unor contracte individuale de muncă cu 8 ore / zi:</p>	
4. Principiul selecției calității SDL, reflectată inclusiv de caracterul inovativ al strategiei	Max 45 puncte
<p style="text-align: center;">Criteriu îndeplinit:</p> <p style="text-align: center;">CS 4.3. Capacitatea de implementare a SDL.</p> <p>- <i>funcțiile de management și monitorizare/evaluare și altă atribuție îndeplinite de patru persoane angajate în baza unor contracte individuale de muncă/minim 4 ore:</i></p> <p style="text-align: center;">- 4 angajați ai GAL vor îndeplini funcții de management și monitorizare/evaluare și vor fi angajate în baza contractelor individuale de muncă pentru 8 ore /zi</p>	<p style="text-align: center;">Scor întrunit:</p> <p style="text-align: center;"><i>15 puncte</i></p>

Pentru activitățile de management (gestionare), animare, monitorizare, verificare, evaluare și selecție proiecte, care nu vor fi externalizate ulterior și vor fi îndeplinite de persoanele angajate în baza unui contract individual de muncă, conform celor expuse mai sus, se atașează **fișele de post** cu atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL și constituie **Anexa 8 - Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL**. Angajarea personalului GAL se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

Organigrama GAL este structurată astfel:

Capitolul 3 - activități principale pentru implementarea SDL. În acest capitol vor fi prevăzute activitățile principale care vor conduce la atingerea și realizarea obiectivelor GAL și care vor fi incluse într-un plan de acțiune:

- a) implementarea Planului de Dezvoltare Locală a teritoriului Grupului de Acțiune Locală;
- b) constituirea și animarea unor rețele de experți pentru a facilita schimburile de cunoștințe și pentru a susține punerea în aplicare și evaluarea politicii de dezvoltare rurală;
- c) organizarea de întruniri, conferințe, dezbateri, mese rotunde și ateliere de lucru;
- d) organizarea de sesiuni de comunicări pentru prezentarea lucrărilor, studiilor și strategiilor elaborate;
- e) participarea la schimburi de experiență și stagii de formare, la întrunirile rețelelor interne și europene;
- g) colaborarea cu alte entități pe plan național și internațional, care au scopuri similare, în special cu alte organizații indiferent de forma de organizare, care participă la programul LEADER, scop în care asociația poate încheia contracte de colaborare;
- h) editarea de publicații proprii;
- i) stabilirea raporturilor cu alte persoane fizice sau juridice din țară și străinătate, putând participa la înființarea unor organizații în acest domeniu;
- j) apel pentru proiecte;
- k) informare și comunicare;
- l) sprijinirea depunătorilor de proiecte;
- m) organizarea procesului de verificare și decizie asupra proiectelor depuse;
- n) monitorizarea proiectelor;
- o) elaborarea unui Plan de Evaluare și a modalităților și mijloacelor de evaluare a SDL;
- p) alte forme și mijloace stabilite de Adunarea Generală, în condițiile legii.

Capitolul 4 - Reguli de evitare a conflictelor de interese. Având în vedere importanța evitării posibilelor conflicte de interese pe parcursul procesului de verificare și evaluare a proiectelor depuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală, regulamentul va avea un capitol distinct care va prevedea, în mod clar, care sunt aceste situații și cum pot fi evitate.

Capitolul 5 - Dispoziții finale. În final, regulamentul va avea un capitol în care vor fi descrise sarcinile angajaților GAL cu privire la cunoașterea, aplicarea și informarea tuturor celor interesați asupra prevederilor regulamentului de organizare și funcționare, precum și reglementări privind îndeplinirea atribuțiilor fișei postului pe care îl ocupă, fișele de post

care se întocmesc și se semnează de către președintele GAL cu respectarea strictă a atribuțiilor fiecărui compartiment din structura organizatorică.

Conform art. 34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013, evaluarea implementării SDL reprezintă o sarcină obligatorie pentru GAL-uri, astfel că viitorul GAL va elabora și un Plan de Evaluare internă în care vor fi descrise modalitatea și mijloacele prin care se va realiza evaluarea SDL și care vor urmări în principal următoarele:

1. Indicatorii stabiliți și realizați pe fiecare Măsură;
2. Gradul de absorbție a fondurilor nerambursabile de către beneficiarii proiectelor și de către GAL;
3. Impactul rezultatelor SDL asupra partenerilor/populației teritoriului/ beneficiarilor de proiecte / alți factori de interes / mass-media.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare al Strategiei de Dezvoltare Locală a viitorului GAL va fi constituit din:

- **Componenta A** - Valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat, respectiv **19,84 Euro/locuitor și 985,37 Euro/km²**.

Având în vedere că teritoriul acoperit Asociația Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA are o populație de 51.166 locuitori și o suprafață de 389,34 km² valoarea aferentă Componentei A se ridică la 1.015.133,44 euro, rezultată în urma algoritmului de calcul stabilit în Ghidul solicitantului pentru Sub-măsura 19.2, astfel:

dacă $A1$ (valoarea alocată per locuitor) = 51.166 (număr locuitori) $\times$ $19,84$ (Euro/locuitor) = **1.015.133,44 Euro**

și $A2$ (valoarea aferentă per km²) = $389,34$ (km²) $\times$ $985,37$ (Euro/km²) = **383.643,96 Euro**,

rezultă că: $A1 + A2 = 1.015.133,44$ Euro + $383.643,96$ Euro = **1.398.777,40 Euro = A** (valoarea aferentă teritoriului și populației acoperite de parteneriat).

- **Componenta B** - Valoarea aferentă nivelului de calitate obținut în urma procesului de evaluare și selecție, va fi cunoscută și repartizată în momentul finalizării de către AM PNDR.

Conform prevederilor Ghidului solicitantului pentru sub-măsura 19.2, valoarea aferentă Componentei A s-a repartizat pe fiecare prioritate în funcție de ierarhizarea acestora în Strategia de Dezvoltare Locală și anume:

1. **Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale:** valoarea alocată este de **1.064.621 Euro**.

2. *Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor:* valoarea alocată este de 327.000 Euro.

3. *Prioritatea 1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării, în agricultură, silvicultură și zonele rurale:* valoarea alocată este de **7.156,40 Euro.**

Totodată, s-a alocat și o valoare indicativă pentru fiecare măsură propusă, valoare care a fost corelată cu nevoile identificate în analiza diagnostic, analiza SWOT și indicatorii de rezultat stabiliți. Ponderea, de 76,11%, o deține *Prioritatea 6*, dacă considerăm că și implementarea SDL de către GAL-uri, se încadrează tot în obiectivele acestei priorități, *Domeniul de intervenție DI 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.*

În cadrul **Componentei A**, în funcție de categoria de solicitanți eligibili cărora se adresează măsurile, *mediul public va beneficia de fonduri sub procentul de 49%, iar mediul privat va beneficia de fonduri în procent de peste 51%.*

La nivelul strategiei de dezvoltare locală a viitorului GAL, costurile de funcționare și de animare repartizate nu depășesc 20% din costurile publice totale efectuate pentru această strategie: astfel, din valoarea totală alocată pe Componenta A, respectiv de 1.398.777,40 euro, în funcție de teritoriul acoperit de **GAL și populație, pentru funcționare și animare s-a repartizat suma de 273.041 Euro** însemnând un procent de **19,52 %**. Suma alocată Componentei B va fi stabilită ulterior publicării Raportului de Selecție a strategiei și va fi comunicată membrilor parteneriatului în vederea definitivării planului de finanțare al SDL, respectând procentele stabilite la nivel de priorități și costuri de funcționare pe Componenta A. Ulterior, planul de finanțare, revizuit, va fi propus spre avizare Autorității de Management conform procedurilor specifice.

Planul de finanțare pe **Componenta A** s-a completat conform modelului din *Ghidul solicitantului pentru Sub-măsura 19.2* și se atașează la SDL ca **Anexa 4 - Planul financiar.**

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală va fi îndeplinită de către Echipa de implementare a GAL și, respectiv, de către Comitetul de Selecție a Proiectelor selectat din rândul partenerilor viitorului GAL, cu acordul majorității acestora și care va fi aprobat de către organele de decizie, respectiv Adunarea Generală a Asociațiilor și Consiliul Director, conform prevederilor statutului.

Evaluarea proiectelor depuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL.

Procedura de evaluare a proiectelor depuse în cadrul sesiunilor de depunere a proiectelor intră în responsabilitatea echipei de implementare a strategiei de dezvoltare locală, respectiv a Compartimentului administrativ prin următorii angajați:

1. **Managerul** (responsabil administrativ), însărcinat cu coordonarea organizatorică a activității GAL, cât și cu controlul respectării procedurilor de lucru, respectiv cu stabilirea, implementarea și respectarea procedurilor de evaluare prin crearea și urmărirea pistelor interne de audit în ce privește evaluarea și selectarea proiectelor, cu aprobarea fișelor de evaluare și selecție a proiectelor;

2. **Contabilul** (responsabil financiar) și **Secretarul**, în a căror sarcină intră elaborarea fișelor de evaluare a conformității administrative, a eligibilității și a selecției proiectelor, precum și evaluarea efectivă a proiectelor pe baza acestor fișe de evaluare, dar și verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele depuse la GAL, cu excepția celor în care solicitant este GAL;

3. **Animatorii** (Responsabili animare, monitorizare, verificare) au ca sarcini monitorizarea implementării proiectelor depuse la GAL, ulterior selecției aprobate de Comitetul de Selecție a Proiectelor și controlul respectării prevederilor contractuale de către acestea.

Selecția proiectelor depuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL.

Proiectele depuse și evaluate la GAL vor fi selectate de către **Comitetul de Selecție a Proiectelor** a cărei componență a fost stabilită la un număr de 7 membri, pentru fiecare membru de drept stabilindu-se și un membru supleant, pentru situațiile excepționale în care membrul de drept nu participă la procesul de selecție, fie din motive proprii invocate și argumentate, fie din motive care țin de conflictul de interese. Regula aplicată la selecția proiectelor este regula *dublului cvorum*, care presupune că, pentru validarea voturilor, la momentul selecției proiectelor să fie prezenți cel puțin 50% dintre membrii comitetului de selecție, din care un procent de peste 50% din membri să fie din rândul mediului privat. Așa cum reiese din tabelul cu componența Comitetului de selecție, ales din rândul membrilor Asociației Grupul de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, partenerii din mediul privat dețin o pondere reprezentativă, respectiv un procent de 57,14% parteneri din mediul privat, iar mediul public este reprezentat în procent de 42,86%. **Tabel cu componența Comitetului de selecție (membri titulari și supleanți):**

PARTENERI PUBLICI - 42,86 %		
Partener	Funcția în CS	TIP/Observații
Comuna DĂRMĂNEȘTI Supleant: Comuna I.L. CARAGIALE	Președinte	Administrație - rural
Comuna GORGOTA Supleant: Comuna COCORĂȘTII COLȚ	Membru	Administrație - rural
Comuna MĂNEȘTI Supleant: Comuna TÂRGȘORU VECHI	Membru	Administrație - rural
PARTENERI PRIVAȚI - 57,14%		
II DRĂGAN PETRE Supleant: II ALEXE GIMI OVIDIU	Membru	Agent economic- rural
SC PROECO SRL Supleant: Asociația RROMILOR DEMOCRAȚI	Membru	Agent economic- rural
SC CLOTHING TRANSPORT EXCLUSIVE SERVICES SRL Supleant: PFA CĂTĂNESCU VASILE	Membru	Agent economic- rural
II DESPA SIMONA Supleant: SC DHI DABIJA SRL	Membru	Societate comercială - rural

Componența Comisiei de Soluționare a Contestațiilor a fost stabilită, după aceleași criterii de reprezentativitate ca și comitetul de selecție, respectiv 7 membri, din care 2 membri provin din mediul public (28,57%) și 5 membri din rândul mediului privat (71,43%).

Etapetele evaluării și selecției proiectelor depuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL sunt:

1. Stabilirea și aprobarea Comitetului de Selecție a Proiectelor și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor - responsabil Adunarea Generală și Consiliul Director;
2. Stabilirea și aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului de Selecție a Proiectelor și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor - responsabil Adunarea Generală a GAL și Consiliul Director;
3. Stabilirea criteriilor de evaluare și selecție pentru fiecare Măsură - responsabil Adunarea Generală a Asociațiilor și Consiliul Director;
4. Stabilirea calendarului de sesiuni ce vor fi lansate, pe Măsură - responsabil Adunarea Generală și Consiliul Director;
5. Lansarea anunțului public a sesiunilor pe fiecare Măsură în parte - responsabil Compartimentul administrativ;
6. Lansarea sesiunilor de depunere a proiectelor pe Măsură - responsabil Compartimentul administrativ;
7. Primirea și verificarea proiectelor pe sesiuni - responsabil Compartimentul administrativ;
8. Selecția proiectelor și întocmirea rapoartelor de selecție intermediar/final - responsabil Comitetul de selecție;
9. Comunicarea rezultatului selecției solicitanților prin notificări și publicului larg prin publicarea rapoartelor de selecție - responsabil Compartimentul administrativ;
10. Primirea și soluționarea eventualelor contestații - responsabil Comisia de soluționare a Contestațiilor;
11. Transmiterea proiectelor și a rapoartelor de selecție finale către OJFIR și CRFIR - responsabil Compartimentul administrativ;
12. Monitorizarea și evaluarea proiectelor.

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale

Mecanismele de evitare a posibilelor conflicte de interes în timpul procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală vor include regulile generale în materia conflictului de interes, stabilite în legislația națională, care vor fi prevăzute în *Regulamentul de Organizare și Funcționare a GAL*, într-un capitol distinct.

În consecință, orice persoană care face parte din structurile de verificare și/sau selecție a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect (respectiv cu solicitantul de finanțare) sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de verificare și/sau selecție a proiectelor.

Această regulă de bază se va aplica în următoarele structuri ale GAL:

1. La nivelul *Compartimentului administrativ*: responsabilii cu verificarea proiectelor din punct de vedere al conformității administrative, al eligibilității și selecției, care vor fi implicați în procesul de verificare, vor fi obligați, înainte de începerea efectivă a procesului de verificare să depună, în scris, *Declarația privind conflictul de interes*, prin care declară pe propria răspundere sub răspundere penală că nu se află în conflict de interes cu promotorul proiectului sau cu proiectul ce urmează a fi verificat.
2. La nivelul *Comitetului de Selecție a Proiectelor*: ori de câte ori va fi întrunit comitetul de selecție pentru selecția proiectelor depuse la GAL, fiecare membru va fi obligat, înainte de începerea efectivă a procesului de selecție să depună, în scris, *Declarația*

privind conflictul de interese, prin care declară pe propria răspundere sub răspundere penală că nu se află în conflict de interese cu promotorul proiectului sau cu proiectul ce urmează a fi selectat.

3. La nivelul *Comisiei de Soluționare a Contestațiilor*: ori de câte ori va fi întrunită comisia pentru soluționarea eventualelor contestații din partea promotorilor de proiect cu privire la selecția proiectelor depuse la GAL, fiecare membru va fi obligat, înainte de începerea efectivă a procesului de soluționare a contestațiilor să depună, în scris, *Declarația privind conflictul de interese*, prin care declară pe propria răspundere sub răspundere penală că nu se află în conflict de interese cu promotorul proiectului care a contestat decizia comitetului de selecție.

În cazul în care se constată, la cele trei niveluri expuse mai sus, că există un conflict de interese real, responsabilul cu verificarea proiectelor/membrul comitetului de selecție/membrul comisiei de soluționare a contestațiilor aflat într-o astfel de situație va face o cerere de retragere din procesul de verificare/selecție/soluționare a contestației și va fi înlocuit cu un alt responsabil cu verificarea sau cu un membru supleant al comitetului de selecție sau al comisiei de soluționare a contestațiilor, după caz. Respectarea acestor obligativități va fi verificată de structurile teritoriale ale Autorității de Management pentru PNDR odată cu verificarea raportului de selecție la care se vor atașa declarațiile membrilor comitetului de selecție dar și a responsabililor cu verificarea proiectelor.

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese, în modelul de implementare va exista o separare adecvată a responsabilităților persoanelor implicate în procesul de verificare și selecție a proiectelor, care va fi instituită prin *Regulamentul de organizare și funcționarea GAL* și *Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului de selecție și a Comisiei de soluționare a contestațiilor*, aprobate de Adunarea Generală a Asociațiilor a GAL și de Consiliul director.